

Prenumerata.
W Warszawie: rocznie rs. 6, półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50. Za odpożenie do domu dopłaca się kop. 5 miesięcznie. Numer pojedynczy kop. 5.
Na prowincji w Ges.: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 k. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, za 2 miesiące w tym samym kwartale rs. 1 kop. 75, za 2 miesiące w oddzielnych kwartalach rs. 2, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 20.

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZDZIĄSIĄTY DRUGI.

Rękopismów nadsyłanych do Redakcji nie zwraca się.
Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 9-ej rano do 7-mej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 11-tej do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 9	Długość dnia godzin 9 minut 9
Zachód " 4 " 78	Ubyte " 7 " 35.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego”: Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zabłockiej.

Ogłoszenia.

Reklamy: za jeden wiersz garsonowy pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.—Nekrelogia: za jeden wiersz 15 kop.—Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz drobno pisma lub też jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.—Mała ogłoszenia: za jeden wyraz pierwszy raz 2 kop., każdy następny 1 1/2 kop.—Z wyjątkiem ogłoszeń do „Nekrelogji”, wszelkie inne ogłoszenia muszą być z dnia na dzień podawane.

Niedziela: Opieki N. M. P. 5 Pol B. M.
Poniedziałek: Ś. Dydaka Wyznawcy.
Wtorek: Ś. Serapiona Męczenaika.
Środa: Ś. Leopolda Wyznawcy.

Dziś: Ś. Godfrieda i 4 Koronatów.
Jutro: Ś. Teodora M.
Piątek: Ś. Andrzeja z Awelinu.
Sobota: Ś. Marcina Biskupa.

— W dniu jutrzejszym odbędzie się w kościele św. Kazimierza na Nowem Mieście (panien Sakramentek) uroczyste nabożeństwo ku czci Przenajświętszego Sakramentu.

Wotywa, w czasie której nastąpi wystawienie, rozpocznie się o godzinie 9-tej zrana.

Po południu o godzinie 3-ej odbęda się uroczyste nieszpory.

W kościele zaś archikatedralnym św. Jana odbędzie się również o godzinie 9-tej zrana uroczysta wotywa z wystawieniem, ku czci Przenajświętszego Sakramenta z asystą i procesją.

Przegląd polityczny.

Organizacja nowego stanu rzeczy w Egipcie wlece się złotym krokiem. Wynikiem zbrojnej walki jest powszechny chaos w stosunkach publicznych kraju. Egipt nie ma dziś armji, bo dawna rozwiązana a na wytworzenie legjonu najemnych żołdaków pretorjańskich, który jako żywioł napływowy, nie związany ogniwami uczucia i roku z miejscową ludnością, gniłoby naród i prawem naturalnej reakcji przygotowywał grunt pod nową rewolucję, Anglja nie chce pozwolić; niema władzy, gdyż ostatnie wypadki zdeorganizowały do gruntu administrację, skompromitowały wobec ludności i rządu lokalne organa rządowe i obalamuły ludność, niewiedzącą dzisiaj, kogo i w czym imieniu słuchać; niema kontroli finansowej, która Europie dawała rękomię prawidłowego gospodarstwa, a wierzytelom jej zapewniała bezpieczeństwo hipoteki; niema—rzec można—kiedywa, bo ten, co jest, jest zerem w oczach ludności...

Zdawało się po stłumieniu buntu Arabiego baszy, że kiedyw zdola rozstronością i łagodnością w swej legalnej zreszta, zemście nad buatornikami pozyskać napowrót postradany mir w kraju. Krótkie było złudzenie angielskich jego przyjaciół. Kiedy rozumie dziś tylko jedną politykę krwawego odwetu—politykę zawsze i wszędzie chybiącą... Korzystając z przywróconej mu wspaniałomyślnie przez anglików władzy, pragnie dać straszny przykład zemsty nad zgromionym przeciwnikiem i dykta żądza obaczenia Arabiego baszy pod szubienicą. Słabość połączona ze srogością—najnieponiejszy to system rządowy, a kiedyw na taki tylko miał się zdobyć. Gdyby nie interwencja Anglji, gdyby nie objawiona przez nią wola, aby rząd ke-

dywa przyzwolił Arabiemu bronić się przy pomocy adwokatów angielskich, zapewne pogneębiony obrońca praw ludu egipskiego gryzłby już ziemię do dzisiaj. Egipt wie o tem i nie może w sobie obudzić sympatji dla takiego kiedywa. Niezadowolnienie jest powszechnie; — Tewfik przestał dla Anglji być rękomią przyszłego porządku i spokoju nad Nilem.

Dlatego lord Dufferin, wyborny znawca natury stosunków wśch odnich i znakomity dyplomata, pojechał wyprowadzić Egipt z chaosu. Dotychczasowy przedstawiciel Anglji, sir Edward Malet, na podjęcie tak trudnego zadania był za młodym i za mało wybitnym pozycją dyplomatyczną. Lord Dufferin będzie miał pracę augjaszową przed sobą; czy dokonawszy jej, powróci na swój posterunek stambulski, czy obejmie w Egipcie funkcje rezydenta angielskiego, który dierzyłby rzeczywiste rządy Egiptu, pozostawiając khedywowi niewielki trud „panowania”, tego zapewne oprócz członków gabinetu St. James’kiego i samego lorda Dufferina nikt dotąd nie wie. To wszakże jest faktem, że lord Dufferin wyprzedał się w Stambule, a wszystko, co stanowi dlań wartość osobistą, zabrał do Kairu. Pozostała po nim nad Bosforem tylko gorycz sultana, który nie umiał zrozumieć, jak może dyplomata uwierzytelniony przy osobie padyszacha spełniać osobne misje w jednej z jego prowincji.

Ze Szwarzjarji donoszą, że socjaliści niemieccy Bebel, Grillenberger i Vollmar, szwajcarski Curti i rosyjski Labetzow zakupili zamek Wyden pod Winterthur, w którym mają urządzać centralny zakład dla druku i publikacji pism, broszur i książek socjalistycznych.

P. Gambetta na liście grzechów, podanej sobie przez większość republikańską w chwili, gdy obalała jego „wielkie ministerstwo”, znalazł i ten zarzut, że wynosi na wysokie posady w ministerstwie znane ze skrajnych przekonań monarchicznych lub ultramontańskich osoby, jeżeli górujące ich zdolności i spryt polityczny wydały mu się wygodnym materiałem do użytkowania na korzyść rzeczywospolitej. Obecnie republikańska prasa paryska czyni tenże sam zarzut p. Duclereowi. Tenże ma zamiar powołania na posadę dyrektora spraw zagranicznych dzisiejszego posła przy Watykanie, p. Desprez, który jest gorącym katolikiem i przyjacielem papieża.

Mianowani na posłów w Madrycie i Hadze, panowie des Michels i Lefebvre de Béhaine, tudzież nowy dyrektor kasy i buchalterji w ministerstwie

spraw zagranicznych p. Guérault, znani są z otwartego ultramontanzmu. Wymiana serdecznych uczuć pomiędzy prezydentem Grévym a usuwającym się nuncjuszem, kardynałem Czackim i dzisiejszym następcą tegoż msgr. di Rende, zdawałyby się również zdradzać pewną chęć wzajemnego zbliżenia. W tych dniach nareszcie minister oświaty, p. Duvanx, rozesał okólnik do prefektów, w którym przyzwala, aby w świežo zakładających się szkołach elementarnych umieszczano krzyże i inne godła religijne w razie, jeżeli większość miejscowej ludności tego się domaga. Są to symptomy ochłonienia rządu w polityce antikościelnej, której wyrazem był już dwukrotnie p. Ferry.

Buenos Ayres Standard donosi, iż toczą się układy pomiędzy rządem chilijskim a uwięzionym prezydentem Peru, Garcia Calderonem, o zawarcie raz już przecie pokoju pomiędzy obiema, od lat czterech walczącymi ze sobą republikami. Zgnębione Peru wedle propozycji chilijskich miało by zapłacić zwycięskiemu przeciwnikowi 40 milionów funtów szterlingów, tudzież odstąpić najbogatsze terytorja Tarapaca i Takna. Chili pozostawia przez rok jeszcze załogę w stolicy Peru, Limie i zalicza przyszłemu rządowi peruwiańskiemu 6 milionów na pierwsze potrzeby. Warunki twarde, ale Chili nie chce inaczej... Może choć tym razem sprawdzają się nareszcie wieści o zażegnaniu dalszej nieszczęsnej, bratobójczej wojny.

Br. Z.

Niezaspokojona potrzeba.

Ile razy zjedzie do naszego miasta jakiś agent zagraniczny w celach skupu pamiątek starożytności—a przytrafia się to dość często—zawsze setki osób przychodzi do naszej redakcji z zapytaniami o... adres handlarza.

Okoliczność ta nasuwa nam poważną uwagę. Pośród nas znajdują się ludzie, w których posiadaniu pozostaje wiele jeszcze zabytków przeszłości, bądź w autografach, bądź w książkach starych, bądź w srebrnych krukami białymi, bądź wreszcie w monetach, zbrojach, naczyntach itd.

Ludzie ci, średniej zamożności, a częstokroć nawet zupełnie ubodzy, przywiązują wagę do tych zabytków o tyle tylko, o ile spodziewają się kiedyś, przy szczęśliwej okoliczności spieniężyć je z korzyścią.

49)
we mu czyniąc wywówki. Amerykanin, czując się panem tutaj, odwrócił się i odpowiedzieć nawet na nie nie raczył.

Towarzystwo tym razem składało się ze wcale nie wybitnych osobistości, kilku podrzędnych dyplomatów *in spe*, wojskowych i dwu młodzieńców z arystokracji, którym ochota do życia przyszła wprzód niż wasy.

Przy obiedzie już rozmowa tak była swobodną, a ton tak nie salonowy, że rozgniewana pani domu, nie mieszając się do niej, wstała przy deserze, i panów tych zostawiła samych.

Natychmiast zasiedli do gry, hałaśliwie, ze śmiechami, które na pierwsze piętro dochodziły. Kaza-no podawać herbatę, wino, przekąski, i północ minęła a goście nie myśleli odejść. Don Esteban dwa razy zjawiał się na górce, ale tylko z coraz nowymi wymaganiami i rozkazy. Śmielszy był niż zwyczajnie i nie zważał na to że Rolina się gniewała.

Ze łzami w oczach, nabolawszy nad swym losem, pułkownikówna z Boehmowa, pomimo wrzawy, która je dochodziła, znużone spać się pokładły.

Nadaniem przecież ucichło, goście się porozjeżdżali, światła pogasty. Rolina sen miała niespokojny i przerywany. W chwili właśnie gdy przebudzona, zasnąć nie mogąc, patrzyła smutnie na lampkę nocną, drgającą słabym płomykiem; cichy chód dał się słyszeć na wschodach, w korytarzu, potem około drzwi jej samych. Ogarnął ją przestach, chociaż

nie zapomniała ich na klucz zamknąć. Namysłwała się porwawszy z poduszki, czy ma krzyknąć i obudzić obok śpiącą Boehmowa, gdy klamka zadrgała, poruszyła się i z zewnątrz silna ręka zaczęła miotać drzwiami gwałtownie, usiłując je otworzyć.

Wtem i Boehmowa, obawiająca się nadzwyczaj, złodziejęw, posłyszawsza stukanie, krzyknęła i obie zrobiły alarm, dzwoniąc na slugi.

Nieproszone goście wstrząsnął raz jeszcze drzwiami ze złością i z wolna spuścił się na dół.

Skończyło się na tym popłoche, który kobietom nie dał już zasnąć do dnia. Rolina od slug dowiedziała się nazajutrz, że amerykanin, po wyjeździe gości, spóźniwszy się, nocował na dole.

Gniew jej doszedł do najwyższego stopnia; gotowała się zejść rano czynić mu najgwałtowniejsze wyrzuty, gdyż przywiedziona była tem postępowaniem niekieremnem do rozpacz, ale Don Esteban, domyślając się sceny jaka go czekała, bardzo rano uciekł do miasta.

Przez cały dzień oczekiwała na niego napróżno, tworząc najdziwniejsze plany. Nie widziała sposobu ratowania się z coraz nieznośniejszych stosunków z człowiekiem, którego charakter się odsłaniał.

A że jedna nieprzyjemność nigdy nie przychodzi sama i ciągnie zwykle za sobą cały szereg towarzyszek, czasem z nią żadnego nie mających związku, wszystko teraz zdawało się spikać na nieszczęśliwą.

BEZ SERCA.

OBRAZY NASZYCH CZASÓW

PRZEZ

J. I. Kraszewskiego.

TOM II.

(Dalszy ciąg.)

— Radzę Włochy lub południową Francję, gdzie i ja będę musiał, wedle systemu lorda Brougham ziemię przepędzić. Starzy powinni posuwać się coraz na południe.

Na takiej, rozerwanej rozmowie, którą pochlebstwa i słodczyce urozmaicały, przy herbacie, którą książka pil powoli, parę godzin upłynęło.

Obsypawszy grzecznościami gospodynię, stary bałamut odjechał.

Nazajutrz zapowiedziany był przez amerykanina obiad i goście nowi, a że, pomimo gniewów i wymówek Roliny, zawsze potem do gry zasiadano, która się przeciągała zbyt długo, podlewana obficie szampanem, ponczem i rozmaitemi napojami; pułkownikówna przybywającego przyjęła bardzo kwaśno, zy-

Z KRAKOWA.

W początku listopada 1882 r.

Znajdują się naturalnie i tacy, którzy wiedzą, co mają w swym ręku. Lecz tych jest niewiele. Są to tak zwani bibjomanie, numizmatycy i w ogóle zwolennicy archeologii.

Nasjednak zadziwia to mnóstwo ludzi, jakie z ciekawością dopytuje się o adresy agentów, a o której niktyby nie powiedział, iż posiada jakiegokolwiek zabytki starożytne.

Dla niej to przybycie agenta jest ważną chwilą: przyciśnięci koniecznością—sprzedają to wszystko, na co trudno jest znaleźć w kraju nabywców, a co nie posiada dla nich cech pierwszej, głównej potrzeby.

Nie przeto dziwnego, iż co rok znaczna liczba cennych zabytków dostaje się w ręce zagranicy, tamtejszych zbiorów lub pojedynczych amatorów. U nas zaś, coraz ich mniej—pozostają tylko braki. Od czasu do czasu czytamy wprawdzie o większym lub mniejszym odkryciu archeologicznym, o wykopaniu starych monet, popielnic, urn lub łzawnicy. Lecz i te giną w rozproszeniu!

Taki stan rzeczy nie może i nie powinien trwać dłużej. Każde społeczeństwo umie cenić i przywiązuje wagę do wszystkiego, cokolwiek jest w stanie przypomnieć mu jego przeszłość. Uczucie to nie jest i nam obce, tylko że dotąd nie umieliśmy nadać mu pewnej, trwałej formy zewnętrznej.

A jednak to rozproszenie pamiątek krajowych, ten znaczny eksport ich za granicę, zdają się same wskazywać na niezaspokojoną potrzebę... towarzysztwa archeologicznego.

Od czasu do czasu dochodzą nas wieści o projektach w tej mierze, lecz dotąd nie na tem polu nie zrobiono.

Wątpić jednak nie należy, iż z chwilą otwarcia podobnej instytucji, te szczątki zabytków archeologicznych, jakie jeszcze posiadamy, pozostałyby w kraju na zawsze, wykupione przez towarzystwo z rak prywatnych i zjednoczone w dostępnych dla ogółu zbiorach.

Dziś czekać one muszą na przyjazd agenta — towarzystwo będzie stałym ich kupcem.

Byłby to piękny zawizek muzeum starożytności...

Śród nas znajduje się bardzo wielu miłośników archeologii, uprawiających jej pole bądź z amatorsztwa, bądź w celach naukowych, śmiało więc można liczyć, że szeregi towarzystwa, o jakim tu mówimy, szybko zostałyby wypełnione, byleby tylko wystąpił kto gorliwszy z potrzebną inicjatywą.

Sądźmy też, iż każdy posiadający niewielki zbiorzek pamiątek, chętnie ofiarowałby go na rzecz towarzystwa, które i łatwiej i korzystniej może go użytkować, niż osoba prywatna.

Nie podnosimy tu żadnej myśli nowej, przeciwnie, przypominamy potrzebę starą, lecz dotąd niezaspokojoną; pogłoska o przybyciu do Warszawy kilku agentów zagranicznych, oraz przykre jej skutki u przytomniły nam znowu brak instytucji, konserwującej starożytności krajowe.

Dzielimy się więc z czytelnikiem własnymi wrażeniami, w nadziei, iż może przemówią one doń tak silnie, jak silnie przemówiły do nas za potrzebą towarzystwa archeologicznego.

A-n.

Już to Krakowowi nikt tak nie zepsuł reputacji, jak korespondenci do pism warszawskich.

Gdybyśmy nie wiedzieli, że wy ten stary, senny, poczciwy, nadęty trochę i na rachunek swej królewskiej przeszłości żyjący Kraków serdecznie kochacie, to byśmy przypuścić musieli chyba, że korespondentów waszych ze smoczego grodu nie płacicie od wiersza, ale od złośliwości wyrządzonej, od łatki przypiętej, od makulki pokazanej we faldach królewskiego płaszcza starej stolicy...

Ci korespondenci to winni, że Kraków aż trochę wiarę stracił w siebie, że mu jego politycy nie wydają się już pierwszymi mężami stanu, że opoki, w której miasto zaczęło się z gruzów i pleśni odbudowywać, nie nazwano epoką *renesansu*, ale co najwyżej epoką *restauracji*, że jego historyków przeszłości społeczeństwo nie chce uznawać za proroków jutra i ich nauki za dogmata, od których niema apelacji.

Ci korespondenci to winni, że niektórzy sądzą, jakoby do Krakowa niebieskie sukno kwincezowych stolików w szlacheckim kasynie i zimowa wystawa pańien, połączona z karnawałowym jarmarkiem, więcej przyciągały niż Akademia umiejętności!

Oni to także winni, że się utrwała przekonanie, jakoby wyborne młode siły uczonych naszych, z chwilą kiedy zostają profesorami uniwersytetu, spoczywały na laurach i — *exceptio excipiensis panero*, nie dotrzymywały nadziei w nich pokładanych.

A przecież—wierzajcie—ten naród podwawelski ani taki zły, ani taki pusty, ani taki bezmyślny, ani taki zacofany, chociaż według waszych korespondentów składa on się z samych stańczyków, ultramontanów, uczonych, filozofów, estetyków, saufedystów i karlistów krakowskich, z dodatkiem demokratycznego *fond du sac*, o którym szkoda mówić!

A przecież ten Kraków, który ma się do Lwowa jak izba wyższa do izby niższej w parlamentach, jak wskazówka godzinowa do tej co pokazuje kwadrans — boć tej co pokazuje sekundy, bicie sercewego tętna, trzebaby chyba u was szukać—ten Kraków wart żeby o nim inaczej pisać. Mając serce i patrząc w serce, to choćby czasem gryząc sercem, niepodobna nie zaprotestować przeciw zarzutowi jednemu: Nie, Kraków nie samą przeszłością żyje i nie przeżywa jej, nie marnotrawi...

Na dziś, słowo o naszych instytucjach naukowych starych i nowych i powstających, o usiłowaniu na polu oświaty. Może sobie kiedyś zasłużymy na nazwę polskich Aten, dziś to powna, że o Krakowie powiedzieć można, co Homer mówił o Itace: *agate kurotrofos*, wyborny ma klimat do wychowywania młodych ludzi. A jeśli pauzują tu moralne choroby i epidemie, to one przejść muszą. Jest w interesie ogólnym naszym, żeby tym zarazem nie dać się zagnieździć i wzrosć. To też one przechodzą i przejdą.

Nie bez interesu winny być dla was niektóre szczegóły z życia naszych instytucji naukowych. *Comme de raison* zacząć muszę od naszej *almy jagiellońskiej*. Na uniwersytet zapisało się w tym

roku 770 uczniów, to jest najwyższa cyfra, jaką frekwencja jego kiedykolwiek osiągnęła. Przechodząc dziesięciolecia, miał uniwersytet jagielloński w roku 1852/3 tylko 244 słuchaczy, w dziesięć lat później 468, w roku 1872/3 już 650, a dziś 770. Jeżeli więc rozwój jest niezawodny, to jednak ostatnie dziesięciolecie nie wykazuje wzrostu w tym samym stosunku co dawniej. Wydział prawniczy liczy aż 324 słuchaczy, po nim idzie wydział lekarski z 269 słuchaczami, cyfra która przestaje dziwić, jeśli się zważy, że fakultet medyczny — jedyny na całą Galicję. Za to obniżenie cyfry prawników jest wymownym świadectwem naszej — biedy w kraju! Przemysłu niema, handel w rękach wyzyskiwaczy, więc wszystko się rzuca na jedyne „chlebowe“ karkajery, na ubity gościniec rządowej pensji, a do tego prowadzi prawo. Przytem obywatelstwo zawsze uważa prawo za więcej „noble“, niż inne zawody. To też jedna z chorób naszych, że mamy mnóstwo niedouczonej jurystów, którzy, nie nabywszy żadnej wiedzy fachowej, licząc na prawa trochę wracają na wieś, nie nabywszy żadnej kwalifikacji gospodarskiej, utyskują— tyle wynieśli z uniwersytetu pojęć ekonomicznych—na ulomny system kredytowy... Nie mogą też pominąć tego charakterystycznego objawu, że pomimo katedry ekonomii politycznej i statystyki, od niepamiętnych czasów nie ujrzało światła dziennego żadne dzieło ekonomiczne w Krakowie, żadna nawet prowincjonalna broszura.

Dobry nabytek zrobił uniwersytet w tym roku w młodym docencie geologii, w osobie dra Władysława Szajnochy, syna nieśmiertelnej pamięci autora „Jadwigi i Jagiełły“ i „Szkiców historycznych“, mistrza plastyki historycznej, Karola Szajnochy. Władysław był stypendjatem funduszu imienia Szajnochy kształcił się w Wiedniu, oddany niejako pod opiekę całego naszego poselstwa w Wiedniu. Szereg prac naukowych, już to na polu teorii, już na polu specjalnych badań geologicznych i paleontologicznych, geologicznego krajoznawstwa lub też z dziedziny górnictwa, zwłaszcza naftowego, zjednały mu poważne imię pomiędzy młodymi pracownikami. Artykułami o „górnictwie naftowym w Galicji wobec ustawodawstwa górniczego“, które wychodziły w *Muzeum*, a później znalazły się w osobnej broszurze, poruszył on najsmutniejszą stronę stosunków naszego naftownictwa, bo błędy ustawodawcze, któreśmy w naszym szlacheckim sejmie sami popełnili i w których, co gorsza, w fałszywym pojmowaniu własnego interesu, jeszcze trwamy.

Projekt założenia przy wydziale przyrodniczym, wydziału agronomicznego, jako szkoły wyższej gospodarstwa, niepopierany dosyć, spoczywa w ministerjalnych aktach. Za to kraj się znowu przez sejm dopomniął, żeby przy tutejszej „akademii techniczno-przemysłowej“ rząd założył wydział górniczno-hutniczy, jako szkołę średnią, dla kształcenia kierowników kopalń naftowych, których jest około 400, a którymi kierują dotąd dyletanci, ludzie oderwani od pluga, biura lub rzemiosła, bez cienia fachowego wykształcenia. Kraj ofiaruje na ten cel 4,000 złr.

Akademia techniczno-przemysłowa otrzymała ten tytuł akademii niedawno, nazywała się dotąd tylko instytutem. Najciekawsze jest, że rząd, alegając naleganiom „naszym“, dał ten tytuł przy nazwie polskiej, zaś w niemieckiej nomenklaturze za-

Z południa gdy sama siedziała na dole z Boehmowa, powóz zatrzymał się u furtki. Dwie jakieś panie wysiadły z niego i gwałtownie, natargywie dzwonić i dobijać się zaczęły.

Na widok kobiet Rolina powzięła jakąś nadzieję, że może która z pań, pokrewnych gościom jej, szukać chce jej znajomości, uradowała się temu obiecującemu się, a wielce pożądanemu towarzystwu niewieściemu.

Podniosła się na powitanie przybywających, bardzo skwapliwie, — zmuszając do wesołego twarzy wyrazu.

Panie, które wpuścił Schmidt, ruchami, chodem, ani strojami nie zdradzały bardzo dystygnowanego pochodzenia.

Rubasznie, zuchwale wtargnęły do ogrodu, jak tylko furtkę jego im uchyłono — głośno rozprawiając i rozglądając się dokoła...

Młodsza z nich bardzo wystrojona, bez smaku, twarzą miała jeszcze weale ładną, ale z wyrazem trywjalnym i cynicznym. Zbliżka ta piękność przekwitła okazywała się straszliwie podrobioną, wymalowaną, nermalowaną, wytworzoną kunsztownie. Nie można było ręczyć ani za autentyczność zbyć regularnych brwi, ani za autentyczność zębów. W czarnych oczach, pomimo otaczającego je, umiejętnie podmalowanego cienia, widać było znużenie, a u powiek ślady tego co francuzi zowią *gèsiem* łapkami.

Idąca za nią towarzyszka, otyła, dziwacznie przy-

strojona, nie wiele lepiej wyglądała od wyflokowanej na niedzielę kucharki...

Nie oznajmując się ani kto były, ani z czym przyjechały, dwie jejmości wparły się do salonu gwałtem, otwierając szklane drzwi jego z trzaskiem.

Młodsza z nich stanęła przed Roliną, wzięła się w boki dumnie i poczęła się jej przypatrywać, robiąc miny pogardliwe—pułkownikówna tem obejściem się niezrozumiałem dla niej — osłupiona była.

Wtargnięcie to gwałtowne niezajomych osób, nie dawało się tłumaczyć, chyba omyłką.

Już zabierała się spytać o powód tych osobliwych odwiedzin, gdy młodsza, oczyma zrobiwszy cały inwentarz salonu — śmiać się poczęła ze złością.

— Waćpanna czy waćpani mnie nie znasz — krzyknęła głosem gniewu pełnym, ostrym i piskliwym — ale ja ją znam! znam! I przyszedł po to tylko, aby jej w oczy powiedzieć, bez żadnej ogródki, że uczciwe kobiety jedne drugim kochanków nie odbierają.

Masz waćpanna do wyboru młokosów.

Mówiąc to przybyła podniosła pięść, i widząc cofającą się, przerażoną Rolinę, poskoczyła za nią.

— Tak! tak! zachciało ci się mojego starego księcia. Wiem o tem. Jużście go tu ściągnęli. Jeździć razem, a wieczorami bukiety przywozi. Ale ja tego nie zniosę — nie! i pokażę wam, że bezkarnie mi wojny wypowiadać nie można.

W ulicy ci zrobię awanturę, słyszysz ty, jakaś! Masz już jednego, tego szulera i oszusta, któremu

się w Ploetzensee stancjka należy... grającego rolę milionera, trzymaj że go sobie... Ja ci go nie odbieram. Weź jeszcze z pół tuzina gołowaśców, ale wa. a! od mojego starego grzyba... Ja z nim już pięć lat jestem, i wydrę oczy, kto mi go zechce bala-mucić...

Krzyczała jeszcze rozwścieczona ta furja, gdy Rolina z jękiem omdlała padła na kanapę — Boehmowa zasłoniwszy ją sobą zaczęła wołać i dzwonić na ludzi. Napastnicy nie zdążyli się zastraszać.

Potokiem lały się jej z ust te same ciągłe odgródki i łajania, z coraz większym grubijaństwem i gwałtownością. Dopiero przybycie Schmidta, sług, Anglika, który jakimś szczęściem był w domu, i postawił się groźnie, zmusiło wrzeszczące baby do odwrotu.

A że chciały wywołać skandal i całego sąsiedztwa oczy zwrócić na wille, wyszedłszy z niej rozkoszowane, z pięściami do góry, u bramy jeszcze miały się, hałasowały, aż póki nadbiegający policjant nie zmusił je się do powozu i uciekać.

Scena ta była cięsem, który dobił nieszczęśliwą Rolinę. Cała we łzach, z gorączką, zawlekła się do łóżka, i ukrywając głowę w poduszki, płakała.

Utkwiło jej i to w pamięci że napastnica nazwała narzeczonego jej, szulerem i oszustem...

Niestety! w jej własnych oczach stawał się on coraz podobniejszym do awanturnika, lecz nie chciała wierzyć tej strasznej rzeczywistości, która była w oczy. (D. c. n.)

Z Paryża.

W początku listopada 1882 roku.

(Dokończenie. — Patrz № 250.)

Od teatru odchodząc rzućmy okiem na inną widownię, na której ciekawe zaiste rozgrywają się sceny.

Przez wieki całe melioracje społeczne oczekiwane były w drodze reform naprzód religijnej, następnie politycznej, — dziś dąży się do nich jako do jedynego celu, wyłącznego, niezależnego od reszty. Ojcowie socjalizmu francuskiego medytowali nad zreformowaniem całego społeczeństwa. Ich naśladowcy i następcy nie mają tak rozległych zamysłów. Chcą oni tylko opanować małą liczbę tych, którzy żyją z kapitału i oddać ich pod wpływy i potęgę tych, którzy żyją z pracy...

Gdy nadzieja dopięcia tego, za pomocą uogólnienia głosowania powszechnego, które miałyby dozwolnić proletariatu zniszczyć feudalizm przemysłowy, na zasadzie prostego działania prawa liczby — gdy nadzieja ta zawiodła, ludzie niecierpliwi uciekli się do głośnego argumentu, to jest do... dynamitu.

Próba ta terroryzmu socjalnego pogorszy los robotników, uspasabiając parlament do przedsięwzięcia środków ochronnych.

W procesie wytoczonym w Montceaux-les-Mines robotnikom, podejrzanym o podłożenie naboju dynamitowego pod krzyże przydrożne i kruchy kościelne — zachowanie się podsądnych było zarazem wyzywające i trwożliwe; śmieli się na posiedzeniu sądu z wielką łatwością, ale zapytani odpowiadali, iż w istocie będąc pijanymi podczas zajść, o które są obwinieni obecnie, nie sobie nie przypominają...

Rząd postanowił odroczyć do innej sesji sprawę i postawić oskarżonych przed innymi przysięgłymi, a to w nadziei, iż odkryje papiery kompromitujące górników kolekcjonistów i anarchistów u tych ich kolegów, których aresztowano w Paryżu, w Lugdunie, w Marsylii i t. d.

Wielkie bezrobocie grozi rzuceniem na bruk Paryża czterdziestu tysięcy robotników. Właściciele fabryk na żądanie podwyższenia płacy odpowiadają zamknięciem warzatków... Olbrzymią trudnością tego konfliktu jest, iż gdy właściciele i robotnicy kłócą się nawzajem ze sobą, niema nikogo, któryby ich pretensje mógł rozsądzić! Przesada ikonoklastji została napiętnowaną przez jednego z deputowanych postępowych, w mowie wypowiedzianej w cyrku Fernando.

Rząd, zapuściwszy się na drogę procesów, nie zdola z niej zejść tak prędko; jest to praca, w której we Francji łatwo zużyć się można.

„Jeśli w czem francuzi celują — czytamy w „myślach“ Ernesta Bersot — to niezawodnie w rzemiośle niszczenia systemu rządu. Znany jest wszystkim piękny obraz Horacego Verneta zdający się w Wersalu, a mający za przedmiot „Zdobycie Konstantyny.“ Jak wszyscy ci żołnierze wdzierają się na mury, z jakim zapalem, z jaką furją! Tak idąc dalej, niebo by zdobyli! Są oni prawdziwie synami swego kraju! Nasi francuzi zrodzeni są do szturm. Prawdziwa rozkosz jest widzieć ich idących do szturm na „stary rząd.“ Dowiecpi, piękne mowy, artykuły siłą lub złośliwością potężne, zręczność w chwytaniu nieprzyjaciela na jakimś błędzie, w umniejszaniu dobrego a zwiększaniu złego — są niezrównane. Historia, romans, poezja, teatr, wszystko występuje do walki. Jest to zapal szalony, nie mu się oprzeć nie zdola! Oto ich najwzruszający i niezaprzeczony talent. Oto dlatego właśnie utrzymują dziś wszyscy, iż doskonale rozumieją się na polityce... Zaiste, trudno obliczyć, ilu mamy znakomych mężów stanu. Niema pomiędzy nami wielu takich, którzyby śmieli wejść na lokomotywę i puścić ją w ruch, gdyż nie idzie tu tyle o to, aby iść, ile o to, aby się zatrzymać można bez eksplozji i zniszczenia; przeciwnie zaś każdy jest gotów do rządzenia, każdy gotów stanąć u steru maszyny rządzącej! Prawda, że w pierwszym razie — na maszynie parowej — ryzykuje się własne życie, w drugim zaś — na maszynie rządu — ryzykuje się tylko życie innych, co stanowi wielką różnicę!...“

Ernest Bersot był dyrektorem szkoły normalnej — tej pepiniarki wyższego wykształcenia we Francji, i właśnie w tych czasach p. Edmund Scherer zebrał jego dzieła i wydał pod jednym tytułem: „Moralista.“

Znajduje się tam kilka kartek iście wspaniałych, poddyktowanych przez ten umysł pełen rozsądku, trudny w wypowiedaniu zdania, ale za to gdy je już wypowiada, pełen sprawiedliwości i doskonałego taktu.

Dziś gdy wiatr wieje ze strony naturalizmu, słowa Bersota o medycynie w literaturze pozostaną na długi czas wielce istotną *actualité*. Błyszcza one pewnością sądu i drażnią zręczną ironją. Bersot wyrzuca romansopisarzom, iż do literatury przenieśli spostrzeżenia, środki i język medyczny.

Charakteryzuje on w ten sposób ten nowy rodzaj romansu:

„Jeśli otworzycie taką książkę, oto co w niej znajdziecie. Autor jest apostołem poezji, cnoty i skromności. Przez skromność tylko wypowiada te rzeczy tak wyra-

źnie... a z książki wydziela się jakiś zapach amfiteatru i prosektojum wraz z poezją trupich wyziewów. Nie mogłem dotąd zbadać, czy przyczyną pokupu tych książek jest... surowość wyrażen, czy też skromność i poezja?... Niech mi tymczasem będzie wolno sądzić, iż to te dwie ostatnie!“

Bersot żartuje sobie z pretensyj naukowych i poetycznych i zarozumiałości w tym względzie „naturalistów.“

„Dla pokrycia wybrków swoich — mówi on — pozwalają się oni na naukę! Zaprawdę, ci którzyby się zadawali tem z nauki, ile oni jej dają — nie byłiby wybredni, a weterani nauki śmieją się z tych nowiejuszów, którzy padają w ekstazie przed drzwiami a potem, po godzinie przechadzki po galerjach, wyobrażają sobie, że już wszystko widzieli. To też autorowie owi czują to w głębi duszy i szybko wymykają się na otwarte pole poezji. Nie wiedzieliśmy dotąd, że nauki ścisłe są tak bezwarunkowo do poezji potrzebne; wyobrażaliśmy sobie, iż bywają w naturze piękności proste, a w duszy uczucia równie proste, które im odpowiadają. Jak się pokazuje, myliliśmy się! Te piękne pałace z chmur zawieszzone w powietrzu lub odbite w wodzie, w których chciałoby się zamieszkać; świetność i zapach kwiatów, łańcuchy gór, wybuchy wulkanów, morze, burze, tysiące innych objawów — dla braku wiadomości z fizyki nie przemawiały do nas wcale. Oczekiwano na nauki ścisłe, aby je podziwiać tak, jak na to zasługują... Potrzeba było koniecznie, aby jakiś uczony zjawił się i rzekł nam: „te chmury to para i deszcz, ten blask, te kolory i ten zapach kwiatów, to kombinacje atomów, te łańcuchy gór, te lawy ogniste, skały — to okazy działania sił podziemnych, morze — to dwa gazy w stanie płynnym, burza — elektryczność z laboratorjów napowietrznych!“ O! razu uczucie jak dalece te naukowe objaśnienia podburzają wyobraźnię. Ale to jeszcze nie wszystko. Otóż coś jeszcze w co by uwierzyć niepodobna, gdyby się nie było tego świadkiem. Jest w człowieku uczucie dziwnej siły, które całą jego istotę opanowuje, uczucie to gdy się zrodzi, musi rozgrzać, rozświecić, zmienić choćby na chwilę jedną istotę, która go doznaje... U jednych skutek ten jest trwały, odkrycie samych siebie, które uczyni z nich to, czem mają być, u innych jest szybki jak błyskawica, ale jednak jest jakkolwiekby był małym tym jedynym płomieniem, który wydać może istota, fatalnie na pospolitość skazana. Iskra wypada z głębin życia fizycznego, ale odzywa się w duszy, budzi w niej śpiące głosy, które w większej liczbie wypadków giną też na miejscu, w niektórych zaś wydosztają się na zewnątrz i trwają wieki. Uczuciu temu nadano nazwę: jest to poezja żywa, jest to miłość. Zdaje się, że tutaj należało tylko zebrać poezję gotową, nie łamiąc sobie głowy nad wynalezienie innej, ale chciało zrobić lepiej niż natura. Na miejsce wolnego życia duszy podstawiono rytm mechaniczny funkcji ciała, cyrkulacji krwi i trawienia! Oto jest wielkie odkrycie wieku, poezja przyszłości! Po tem odkryciu już niema nic do odkrycia i uczeni nasi dobrze robią, jeśli się wstrzymują w poszukiwaniach.“

Dalej Bersot zaznacza wielkie nadużycie wyrazu „święty“.

„Czy znacie wy kogoś lub coś takiego, co by nie było uświęcone! Ojcowie nasi jedli, trawili i bawili się nie przypuszczając nawet, żeby robili tem samem coś wielkiego. Dziś radość jest święta, trawienie — święte. Któż nie jest święty, co nie jest święte?! Jaki związek nie jest komunją! jakie zaparcie siebie nie jest najświętszem poświęceniem, albo lepiej jeszcze uczuciem macierzyńskim? Rozumie się, że namiętności nasze, potrzeby, organa, wszystko co wchodzi w skład naszej osoby jest — święte. Dobrze to jest, ale trzeba, aby wyraził cokolwiek zmieniły znaczenie swoje, a ten właśnie oznaczał dotychczas zapanowanie nad temi organami, potrzebami, namiętnościami, wysilek walki przeciw sobie samemu, wysilek zwycięstwem uwieczniony. Aby stosować te same wyrazy do rzeczy wprost przeciwnych, trzeba koniecznie, iżby nastąpiła jakaś gwałtowna rewolucja w rzeczach. Otóż zdaje mi się, że istnieje jeszcze jakaś różnica pomiędzy tym, który dobry obiad zjada, a tym, który swój dobry obiad oddaje ubogim; pomiędzy tym, który używa wszelkich przyjemności przykładnie, a tym, który je poświęca prawdzie lub bliźnim swoim, a nie widzę, aby w tym kraju, w którym tyle już było zmian, to zmienionem zostało.“

Jeszcze dwie cytaty.

Romans naturalistyczny tłumaczy dziedziczność.

„Zapytajcie nowej szkoły — mówi Bersot — jakie są jej tajemne środki udoskonalenia ludzkości, leczenia jej chorób intelektualnych i moralnych — a odkryje się wam szkoła owa w nieporównanej swej naiwności. Spodziewa się ona znakomych skutków krzyżowania ras. Szkoła, że nie pozostawiono jej wyznawcom swobody działania. Ludzie nie łączyliby się już powodowani egoistycznym uczuciem, ale z celem udoskonalenia przyszłego rasy ludzi. Któżby śmiał cofnąć się od tego! Aby być sprawiedliwym dla wyznawców idei krzyżowania indy, należy dodać, że nie tylko udoskonaleniem fizycznym się zajmują, ale myślą też o przymiotach serca i umysłu. Metoda jest dobra do wszystkiego, idzie tylko o to, aby ją dobrze stosować. Łącząc umiejętnie ludzi inteligentnych,

chowal skromniejszy tytuł instytutu. Słowem dostaliśmy błyskotkę, a co najsmutniejsza, że nam na tem zależało. Instytut ten jest amfibicznej natury — łechybia celu. Ni to szkoła wyższa, techniczna — ni to szkoła przemysłowa; nie umiała ona wzbudzić zaufania, chroma ta niejasnością i dwuznacznością i — lichem, niedołężnem kierownictwem. Perłą instytutu był wydział chemiczny — za życia nieodzawianej pamięci Juliana Grabowskiego, tego czystej krwi dziecka Warszawy. Odkądśmy go stracili (26 lutego b. r.), katedra chemji i technologii chemicznej nie została dotąd obsadzona. Kto wie, że u nas przemysł rolniczy, przemysł naftowy i przetworów soli jedynie mają rodzimy grunt do rozwoju, ten rozumie znaczenie oddziały technologii chemicznej. S. p. Grabowski badał już naftę, będąc asystentem Baeyera w Berlinie i Strassburgu, a oddał się temu specjalnie będąc docentem uniwersytetu i techniki we Lwowie, kład go wydział krajowy wysłał do Ameryki dla zbadania nafcjarstwa w praocjezyźnie jego. Objawwszy oddziały chemiczny w instytucie krakowskim, zorganizował go znakomicie i podniósł wysoko. Teraz wyczekujemy obsadzenia osierociątej katedry, a ogół i znawcy wskazują doktora Arnulfa Nawratila, chemika wielce pracowitego i skończonego specjalistę na polu naftowym, które bada umiejętnie od wielu lat, i który przeszedł praktykę technologiczną, zarządzając rafinerjami i zaprowadzając przemysł innych przetworów nafty, zwłaszcza odpadków. Kandyduje także książę Massalski z Louvain, Steingraber z Wiednia i czterech innych. Zachodzi obawa, żeby nie powołano człowieka, dla tego że imię jego brzmi świetnie, choć podobno niewiele się technologją zajmował i teoretyk, a kraju nawet nie widział! Można się też obawiać, żeby nam nie przysłał Niemca, który ma podobno jeszcze większą protekcję...

Nowym nabytkiem bieżącego roku jest szkoła handlowa. Powstała ona z subwencji izby handlowej, kongregacji kupieckiej, adwokata „Laenderbanku“ dra Rappaporta, subwencji miasta i sejmu. Rząd dotąd nie chce pomóc. Na początek szkoła kupiecka; wyższa szkoła handlowa to rzecz przyszłości. W mieście sześćdziesiąt tysięcy, gdzie setki młodzieży oddaje się zawodowi handlowemu, szkoła taka jest niezbędną i ma przyszłość. Chodzi tylko, żeby sprawy nie załatwiano kryjomo, żeby nie rozdawano katedr i dyrekcji bez konkursu i ludziom niefachowym. Na tę niefachowość ciągle, we wszystkim chorujemy i nie możemy się wyleczyć.

O szkołach *jam satis et supra*, więc o reorganizacyjnym statucie szkoły muzycznej nie wspomnę, ale muszę słowo powiedzieć o „Towarzystwie oświaty“, które dzięki gorliwości i ofiarności kilku jednostek świetnie się rozwija.

Założone na wiosnę z inicjatywy dra Dadlesa i dra Czesnaka w celu otwierania czytelni, bibliotek, kolek rolniczych i szerzenia oświaty na przedmieściach i na wsi, liczy już przeszło tysiąc członków, a pomiędzy nimi ludzi ubogich, dla których najniższa wkładka jeszcze jest ofiarą. To dowodzi zainteresowania się ogółu. Świeżo Towarzystwo kwestjonowane zbadało potrzeby krakowskiego okręgu i organizuje na wszystkie strony pomoc, tam gdzie szkoły niema lub gdzie szkoła bezsilna. Zakładać będzie pracownie robót praktycznych w miejscowościach o gniazdowym przemyśle domowym, i tam gdzie go niema a ma rację bytu, urządzić kursa praktyczne, aposażać szkółki w przyrządy gospodarskie i starać się, aby przy szkółkach były ogródki do ćwiczeń, subwencjonować będzie zakładanie wzorowych sadów i ogrodów oraz pasiek, nie mówiąc już o czytelniach i wypożyczalniach bezpłatnych po wsiach i przedmieściach, oraz czytelnie wojskowe przy pułkach krakowskich, dla szeregowców i podoficerów. Potrzeba tylko, żeby w kierownictwie było dosyć znajomości potrzeb ludu wiejskiego i większy nacisk na praktyczną, społeczno-ekonomiczną działalność, a można być pewnym, że zastosowanie myśli, która tak świetnie w Poznańskim wydała owoce, powiedzie się na gruncie galicyjskim. Nie mogę nie wspomnieć o p. Ignacym Żółtowski, filantropie najczystszej krwi, który jest jednym z filarów młodej instytucji, nie skąpiąc pracy, czasu i... kieszeni.

Rozpisałem się tyle, że o występach waszego Wolskiego w tutejszym teatrze, o broszurce dra Czerwińskiego, znanego hydropaty z Fuerstenhofu w Styriji, p. t. „Polityka nerwów“, i o wielu innych rzeczach, pomiędzy którymi bardzo ciekawy konkurs, który niebawem będzie ogłoszony na dzieło o jeszcze ciekawszej treści — napiszę w najbliższym liście.

R.

będzie można mniej więcej po kilku pokoleniach oznaczyć przyjście na świat geniusza, a gdyby się znalazła rodzina wyróżniająca się delikatnością uczuć, łącząc ciągle osoby tę rodzinę składające pomiędzy najbliższymi — otrzymałoby się w końcu osobnik, indywidualność niezmiernie, cudownie delikatną!

Bersot wyszydza następnie dziwne „recepty przepisane przez romans współczesny na szczęście rodzinne“.

„Środek ochronny, nicomylny, to są podróże. Mówi się mężowi: jeżeli żona twoja zakochała się w blondynie, to wyślij ją w podróż na północ, gdzie zobaczy mnóstwo blondynów; jeżeli się zakochała w brunecie, wyślij ją na południe, gdzie zobaczy samych brunetów... Jak tylko przedmiot miłości nie będzie przedmiotem wyjątkowym, rozczaruje się i wyleczy z miłości. Jak widzicie, jest to leczenie skutków przez ich przyczyny — homeopatia. Wiara i ufność małżeńska, w ten sposób, jest prosto zależną od kosztów podróży pociągami kurjerskim, a czasem nawet prosto spacerowym. Jakkolwiek mało należą do epoki, w której żyję, ale podziwiam ją bardzo. Jest ona dziwnie dowcipna i rozwiązuje od razu trudności, które powstrzymywały umysły powolne ojców naszych. Któżby odgadł, że istnieje tak łatwy sposób utrzymania porządku w rodzinach? Niewiadomo co więcej podziwiać, czy przemysł, który stworzył koleje żelazne, czy moralność, która je do takich celów stosuje? Wiem ja wprawdzie, że niektóre osoby jeszcze nie są zadowolone i mówią, że jakkolwiek niewiele kosztują podróże, jednak kosztują zawsze trochę i są niedostępne dla biednych, stanowiących większość rodu ludzkiego. Cóż na to poradzić? Jeżeli biedni nie mają dla uniknięcia złego środka materialnych, jakkolwiek już obecnie bardzo uprzystępnionych, to pozostaje jeszcze... cnota“.

Urok „naturalizmu“ przejdzie sam przez się jak minął urok stolików wirujących i wielu innych niedorzeczności...

Ale dopóki panuje jeszcze ta uluda, wdycha się w siebie „studja“ pana Bersot z taką samą przyjemnością, z jaką wacha się flakonik soli angielskich wśród zepsutego powietrza i mówi się sobie, że często ludzie rozumni upokarzają głupców prostym wzruszeniem... ramionami.

Wł. Mickiewicz.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE

— Komisja, utworzona przy ministerjum skarbu a obradująca nad kwestją zesrodkowania zarządów państwowych, postanowiła zwolnić policję od obowiązku ściągania podatków stałych i takowy poruczyć specjalnym organom ministerjum skarbu.

— Nowosti zapewniają, iż projekt reorganizacji władz skarbowych ukończony będzie około 13-go grudnia, a następnie przedstawiony pod rozstrząsanie komisji Kochanowa.

— Dochody ministerjum oświaty zmniejszą się w roku przyszłym o rs. 158,616, a zatem uczynią rs. 2,181,638, zmniejszenie pochodzi z tego powodu, iż opłata za naukę w zakładach okręgu naukowego warszawskiego nie idzie jak dawniej do skarbu, lecz oddana jest do rozporządzenia samych zakładów naukowych.

— Ministerjum sprawiedliwości zamierza ogłosić zmiany, jakie poczyniło w przepisach karnych za kradzież z włamaniem.

— Według *Praw. wiestn.* rząd rumuński zabronił wwozu i przewozu nierogacizny z państwa rosyjskiego.

— Wielu piwowarów odniosło się do właściwej władzy z prośbą, domagającą się ustanowienia w miejsce obowiązujących dziś następujących dogodniejszych dla nich przepisów. 1) Zezwolenia na sprzedaż cząstkową tak na miejscu, jak też do domu, w sklepach handlujących napojami wysokociemnymi, oraz w kawiarniach opłacających patent ustanowiony za handel piwem. 2) Zezwolenia na sprzedaż w piwiarniach zakasek, za patentem ustanowionym obecnie dla handlu artykułami spożywczymi. 3) Zezwolenia na otwieranie podobnych powyższym piwiarni, w miejscowościach nietylko specjalnie w tym celu wskazywanych przez władze. 4) Zezwolenia na otwieranie składów bez ograniczenia ilości piwa. 5) Zniżenie opłaty patentowej za utrzymywanie składów piwa. 6) Ustanowienie tych samych formalności i normy akcyzy dla browarów po wsiach, co w miastach.

— W ciągu miesiąca września r. b. stacje telegraficzne państwowe osiągnęły dochodu rs. 695,478, mniej o rs. 4169 niż w tymże miesiącu roku zeszłego; ogółem dochody wyniosły od stycznia do końca września rs. 5,950,385.

— Opłata od transportów zbożowych, przeznaczonych do Warszawy drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej *transito*, obniżoną została z dniem 1-ym listopada r. b. o 0-30 kop. od puda, a rs. 1

kop. 83 od wagonu mieszczącego 610 pudów; przy wysyłaniu z Warszawy do stacyj granicznych transportów zbożowych, które nadeszły do Warszawy warszawsko-wiedeńskiej *transito*, dla dalszego wyeksportowania, opłata frachtowa pobierana będzie w następującym stosunku: do Granicy 5-76, Aleksandrowa 4-24, Sosnowic 5-82 kop. od puda.

— Droga żelazna nadwiślańska i obwodowa miały w miesiącu wrześniu r. b. dochodu ogółem rs. 289,843 kop. 22, w tymże miesiącu roku ubiegłego rs. 294,134 kop. 52, a zatem we wrześniu r. b. dochód zmniejszył się o rs. 35,344 kop. 15.

— Na drodze żelaznej nadwiślańskiej wprowadzoną została w wykonanie nowa wyjątkowa taryfa na przewóz pełnymi wagonami niektórych materiałów leśnych ze stacyj dróg południowo-zachodnich do Gdańska i Neufahrwasser, w kierunku przez Kowel-Mławę-Iłowo.

— W tygodniu minionym wpłynęło do kas miejskich zaległości podatkowych 3,345 rs. 99 kop., podatków bieżących 13,210 rs. 24 kop.; pozostaje do pobrania 174,063 rs. 31 kop. zaległości i 728,413 rs. 73 kop. podatków bieżących.

— Warszawska kasa oszczędności, w ciągu tygodnia od dnia 22-go do 29-go października r. b. włącznie, wydała 96 nowych książeczek (mniej o 5 niż w tygodniu poprzedzającym), na które, tudzież na dawniejsze w 524 wnieskach, złożono rs. 11,265 (mniej o rs. 3,037 kop. 70 niż w tygodniu poprzednim). W tymże czasie kasa oszczędności na żądanie 241 uczestników wypłaciła (prócz procentów w sumie rs. 188 kop. 54, należnych za rok bieżący od całkowitych odbiorów) rs. 13,353 kop. 31 (więcej o rs. 2,638 kop. 31 niż w tygodniu ubiegłym), oraz umorzyła 108 książeczek. Ogólna przeto liczba uczestników 33,994 posiada kapitał rs. 1,330,437 kop. 24 (mniej o rs. 2,088 kop. 31 niż w tygodniu minionym).

— Wykaz łóżek wolnych w szpitalach warszawskich przedstawia się jak następuje: W szpitalu Dzieciątka Jezus miejsc wolnych 160 (ostatni wykaz 171), św. Rocha 22 (18), św. Ducha 6 (0), praskim 15 (15), żydowskim 8 (33), przy domu przytulki i pracy 8 (1). W szpitalach św. Łazarza niema miejsc wolnych, których również nie wykazywał poprzedni raport urzędowy.

— Celem oszacowania pasów gruntu, zajętych z nieruchomości pod nr. 1549R, 1679D i 1700P dla rozszerzenia ulic Chmielnej, Kruczej i Pięknej, delegowaną została komisja, złożona z inżynierów i budowniczych miejskich ze współdziałaniem dwóch obywateli miasta.

— Nieruchomość numerem hipotecznym 2947a (2 policyjny) opatrzona, a przy ulicy Solec położona, wraz z ocalałemi od pożaru w r. 1879 resztkami budowli na niej się znajdującymi, nabyta została przez zarząd miejski celem uregulowania linii ulicy Solec.

— Obywatele pracy, którzy występowali z prośbą do magistratu o wybrukowanie ulicy Namiesnikowskiej, otrzymali obecnie od powieży, iż kredyt na wybrukowanie i uregulowanie tej ulicy wniesiony został do projektu budżetu na rok 1883, lecz iż roboty nie będą mogły być wykonane wcześniej, jak w lecie w roku przyszłym.

— Kupcy tutejsi pp. Aleksander Boquet i Fryderyk Tschoepe delegowani zostali jako biegli do ocenienia gatunku i wartości trunków zagranicznych w piwnicy jednego z hurtowych sklepów w Warszawie; delegacja ta nastąpiła na skutek żądania komory warszawskiej.

— Władza policyjna skazała czterdziestu kilku poddanych zagranicznych na kary pieniężne za nieopłacenie w właściwym terminie świadectw wolnego przemieszkowania w Warszawie.

— Ostatni rozkaz p. oberpolicmajstra warszawskiego zawiera listę 54 szynkarzy, skazanych za naruszenie przepisów policyjnych na grzywnę w wysokości od 3 do 8 rs.

— Kasa główna Towarzystwa kredytowego ziemskiego, z powodu dokonać się mającej półrocznej rewizji, zamknięta będzie od dnia 13-go do 21-go b. m.; wpływy przyjmowane będą w kasie dyrekcji szczegółowej warszawskiej.

— W dniu wczorajszym dokonano wyborów na dziekana wydziału fizyko-matematycznego w uniwersytecie warszawskim; w miejsce pełniące od lat kilkunastu odnośne obowiązki prof. Babezyńskiego, powołano prof. Wostokowa, dyrektora obserwatorium astronomicznego.

— Wczorajszy pociąg ranny z Petersburga spóźnił się o pięć godzin; powodem mitręgi było uszkodzenie lokomotywy za Wilnem.

— Dwaj wychowawcy osady rolniczej w Studzieniu, o których zniknięciu donosiliśmy onegdaj, przytrzymani już zostali i odesłani na miejsce.

— Z teatru i muzyki.

* Dziś na scenie teatru rozmaitości trzeci występ gościnny p. Gustawa Fiszera w komedji Sardou p. t. „Nasi najserdeczniejsi“.

W sztuce tej mistrzowskim Marecatem będzie, jak zwykle, Żółkowski.

* Panna Helena Marcello-Chraszczewska, utalentowana artystka sceny naszej, przebywająca od kilku miesięcy w Meranie na kuracji, wyszła z wyjątko z grożącego jej paraliżu strun głosowych i w przyszłym tygodniu powróci do Warszawy.

Artystka zawiadomiła dyrekcję, iż polepszony stan zdrowia pozwala jej wstąpić na scenę.

* Wczoraj w teatrze rozmaitości odegrano „Odetę“ z panią Rakiewiczową w roli tytułowej.

Bohaterka w interpretacji pani Rakiewiczowej wyszlachetniała; w zachowaniu się, w dykcji artystki widzieliśmy zblakną o dobrych instynktach kobietę, którą jedna chwila zapomnienia unieszczęśliwiła na całe życie.

Lekkość płochej, wielkoświatowej damy znikła w postaci Odetty, równie jak zatarła się późniejsza faza przewrotnej zalotnicy; wystąpiła natomiast dramatyczna heroina, która końcówką sceny trzeciego aktu i cały akt czwarty nastroiła na ton prawdziwego dramatu.

Czy takie wyszlachetnienie zgadza się z intencjami autora, wątpliwy, niepodobna jednak zaprzeczyć, że Odetta przedstawiana przez panią Rakiewiczową jest, jeżeli nie prawdziwą, to niewątpliwie sympatyczniejszą.

Można sprzeczać się o ten sposób pojmowania charakteru, ale trzeba przyznać, że w zakresie tego pojmowania gra pani Rakiewiczowej była konsekwentną.

* Goszczący u nas włoscy artyści, którzy już z dniem 13-tym b. m. mieli opuścić Warszawę, zatrzymani zostali przez dyrekcję teatrów jeszcze na tydzień, t. j. do dnia 20-go b. m., w którym to czasie wystąpić mają w „Cyruliku Sewilskim“.

* Niezwłocznie po wyjeździe włoskich artystów rozpoczęną się w operze występy gościnne panny Ireny Reichówny, primadonny opery praskiej.

* Z bogatym i wielce urozmaiconym repertuarem wybiera się w podróż trupa Diendoné Coquelin, która ma też nawiedzić i naszą Warszawę.

Repertuar ten składa się z następujących dzieł: „L'Aventurière“, „Mademoiselle de la Seiglière“, „Les Rantzau“, „Gabielle“, „Tartuffe“, „Oscar ou le mari qui trompe sa femme“, „Les vivacités du capitaine Tic“, „Nos Alliées“, „Gringoire“, „Le dépit amoureux“, „Les précieuses ridicules“, „Le luthier de Crémone“, „Madame Lili“, „Ernest“, „Les rieuses“ i „Le mariage forcé“.

Całe towarzystwo liczy czternaście osób. Na pierwszym miejscu postawić tu należy Coquelin, starszego członka teatru Comédie française.

Z tegoż teatru pochodzi p. Favart, która świeżo zawarła kontrakt z przedsiębiorstwem i razem z całem towarzystwem wyjeżdża z Paryża, dalej idą pp. Diendoné z teatru Vaudeville, Albert Lambert, Barral, Vialdy i Maugin z Odeonu i nareszcie p. Joliet z Vaudevillu reżyser trupy, który te same obowiązki pełnił w towarzystwie Sary Bernhard i wraz z nią był już w Warszawie.

Personel żeński prócz wspomnianej już pani Favart składają panie Alice Lody z teatru Vaudeville, Barthélemy z konserwatorium, Dezoder z Palais-Royal, Laques-Grassot z teatru Vaudeville i Sidney z Odeonu.

* Zwracamy uwagę dyrekcji teatru, iż wielka śpiewaczka niemiecka, Marja Wilt, bawi obecnie w Odesie, i że może skłoniłaby się do przejazdu przez Warszawę w powrocie do ojczyzny.

* Zawiązanie komitetu opiekuńczego nad teatrem polskim w Petersburgu jest na dobrej drodze. Kilku finansistów zbiera podobno subskrypcję na zasilek roczny, który da rękojmię trupe materialnego istnienia.

Ekonomja teatru przejdzie w ręce komitetu, do łona którego przystąpić ma kilka osób z Warszawy. Tu też wspomniemy nawiasem, iż p. Sta:howiczówna, pierwsza artystka tamtejszej trupy, wraca podobno do Krakowa.

— Mieszkania dla robotników.

Zarząd fabryki stali na Nowej Pradze zamierza wzniesić specjalne pomieszczenie dla swych robotników.

W tym celu zakupiono już grunt pomiędzy koleją obwodową, nadwiślańską i przedłużeniem ulicy Nowoparskiej.

Na placach tych stanie pięć domów, każdy mieszczący 18 mieszkań.

= Dobra myśl.

Grono rzemieślników i fabrykantów warszawskich zamierza, jak donosi *Słowo*, urządzić niustawiającą wystawę przemysłową.

Coś podobnego istnieje już dawno w większych miastach zagranicznych, Monachjum, Berlinie, Wiedniu, Norymberdze i in.

Każdy przemysłowiec, rzemieślnik lub fabrykant za niewielką opłatą będzie mógł wziąć udział w wystawie, która polaczy w sobie warunki wzoru przemysłowego z warunkami zbytu produktów.

Wystawa będzie dostępna nietylko dla przemysłowców warszawskich, lecz i dla prowincjonalnych.

Myśl dobra, życzyć więc należy, iżby jaknajprędzej znalazła wykonawców.

= Dlaczego?

Dlaczego kupcy na Górnym Szlasku sprowadzają artykuły żywności dla ludności miejscowej z Węgier, a nie z Królestwa, jest to jedna z tych tajemnic, której nie można rozwiązać kosmopolityzmem handlu i jej utylizyzmem.

Bydło np. i nierogacizna są sprowadzane z Pesztu, a więc o 80 mil od granicy szlaskiej odległego, chociaż z Warszawy do Szlaska jest tylko czterdzieści kilka mil!

Dziś więc kupcy szlascy sprowadzają woły i nierogaciznę i gorsze i droższe.

Słusznie też *Postęp rolniczy* zwraca uwagę, iż w interesie własnym kupcy i handlarze na Szlasku powinni zmienić dotychczasową drogę handlu i zwrócić się do Królestwa.

Wobec widocznych korzyści, nie pojmujemy, dlaczego kupcy ci dotąd byli tyle niepraktyczni.

= Próby.

W dniu dzisiejszym odbywają się próby oświetlenia elektrycznego w cukrowniach hermanowskiej i oryszewskiej.

Onegdajsze próby, urządzone w fabryce braci Polakiewiczów, na Bonifraterskiej, nie dały dokładnego rezultatu.

= Wioślarze warszawscy.

Rozwijające się pomyślnie Towarzystwo wioślarskie liczy obecnie przeszło 600 członków.

Towarzystwo według zawodów składają następujący członkowie.

1 duchowny, 7 pedagogów, 10 lekarzy, 20 inżynierów, 12 literatów i dziennikarzy, 19 prawników, 10 architektów, 24 mechaników i techników, 30 farmaceutów, 9 artystów, 74 urzędników rządowych, 37 urzędników kolejowych, 20 urzędników prywatnych instytucyj, 85 kupców, 43 właścicieli fabryk i zakładów przemysłowych, 13 obywateli wiejskich, 21 obywateli miejskich, 5 fotografów, 6 cukierników, 12 drukarzy i litografów, 54 buchhalterów, 47 subiektów handlowych, 6 wojskowych, 7 dependentów, 1 kapitalista, 2 dentystów, 33 rzemieślników i 22 bez określonego stanowiska.

= Art. nad.

Szanowny redaktorze!

Już po otwarciu teatru na Nowym-Swiece prasa dzwoniła na niebezpieczeństwo od ognia.

Przybytek jednak muzy, odkryty ze wszech stron i nie mający wcale bekuw gazowych, w dodatku otwarty od strony wschodniej, nie budził takich obaw jak obecny cyrk, cały pod drzewem i obficie w płomienie gazowe zaopatrzony.

Pytam się, jako zamieszkały w pobliżu, czy władza prewencyjna zabezpieczyła należycie publiczność i lokatorów dzielnicy od możliwości pożaru, który dziś tem trudniejszy będzie do gaszenia ze względu, iż z tyłu pobudowano szkołę Górskiego, tamować mogącą dostęp dla straży?

Wiadomo, iż wewnątrz domów nie wolno jest wznosić nawet przybudówek drewnianych, sądziemy więc, że wyjątkowe pozwolenie na cyrk musiałoby być obostrzone całym szeregiem ostrożności od ognia, lubo nie widzimy dotąd, aby zastosowane były na gruncie.

Przeciwnie domy sąsiednie wcale nie są zabezpieczone, a nawet skutkiem źle urządzonego okapu, narażone są na szkody, co, ze względu na szkołę Górskiego, stawianą z funduszów publicznych, powinno zwrócić uwagę władz publicznych.

Dom też pod nr 41-ym zamienił się od wczoraj na bazar.

Otwarty na rozcień gromadzi całe kohorty uliczników na podwórzu, na którym obozuje służba cyrkowa, nie dając ani chwili spoczynku nieszczęsnym lokatorom.

Ciężkie wozy ładowne dostarczają dla restauracji piwa i mięsa, w różnych porach dnia, odejmując sen lokatorom już od 6 tej rano.

Mile stosunki!

Prenumeratorem.

= Sprawa.

Sędzia pokoju VII-go okręgu miasta Warszawy

rozstrzygał niedawno sprawę o opór stawiony policyi i niewykonanie jej zadań.

Fakt o który szło przedstawia się w następujący sposób.

Dwaj cyrkulowi opiekunowie towarzystwa opieki nad zwierzętami, w asystencji dozorca rewirowego przybyli w niedzielę przed południem do prywatnego mieszkania przedsiębiorcy, utrzymującego powozy i konie i zażądali pokazania sobie koni.

Ponieważ z powodu święta służby nie było w domu, a zatem nie było komu wyprowadzić koni ze stajni, odpowiedziano przeto przybyłym, iż mogą takowe obejrzeć w stajni.

Gdy propozycja ta nie podobała się opiekunom, właściciel zakładu zamknął stajnię na klucz...

Ztąd powstała skarga.

Sędzia, wychodząc z zasady, iż prawo zapewnia każdemu nietykalność jego mieszkania, że dalej organa władzy mają prawo dokonywania rewizji w każdym czasie tylko w wypadku, jeżeli spełnienie przestępstwa nie podlega żadnej wątpliwości, a rewizja ma dostarczyć potem dowodów, w danym zaś razie nie podobnego nie było, nakoniec biorąc na uwagę, iż opór władzy stanowi przestępstwo tylko wówczas, kiedy samo żądanie reprezentantów władzy jest legalnem, obwinionego od wszelkiej odpowiedzialności uwolnił.

= Ze sądu.

Sprawa p. H. E., oskarżonego o pojedynek, jaki przed laty dziewięciu odbył się między nim i A. Ep., miała być rozstrzygnięta w dniu wczorajszym w pierwszym wydziale tutejszego sądu okręgowego.

A. Ep., jak wiadomo, skutkiem odniesionej w pojedynku rany, po sześciu dniach przeniósł się do więzności.

Były sąd kryminalny w Warszawie skazał H. E. zaocznie na rok i sześć miesięcy twierdzy z pozbawieniem niektórych praw.

Gdy jednak E. przed wykonaniem tego wyroku do kraju wrócił, a jednocześnie wprowadzono obecną procedurę karną, nieuznawającą wyroków zaocznych, sprawa zatem powtórnie przychodzi pod roztrząsanie.

Świadców w tej sprawie wezwano dwudziestu, a pomiędzy innymi towarzysza prezesa sądu okręgowego G., drów O. i N., jako biegłego zaś doktora Jasińskiego.

Władza jednak prokuratorska w przeddzień sprawy zażądała jeszcze zawezwania w charakterze biegłych profesora Kosińskiego i doktora Starynkiewicza, z których pierwszemu wezwanie zostało przesłane do domu dopiero wczoraj rano, gdy profesor już wyjechał na miasto, drugi zaś z wezwanych biegłych wyjechał z Warszawy.

Ze świadków nie stawilo się też osób kilka, lecz niestawiennictwo ich było uznane za prawnie uzasadnione.

Przedstawiciel urzędu prokuratorskiego, towarzysząc prok. Czyczerin, wobec nieobecności wezwanych przez się biegłych, prosił sąd o odroczenie sprawy.

Obrońca podsądnego, adw. pr. Likiert, domagał się w odpowiedzi odroczenia sprawy na kilka godzin wobec przypuszczenia, iż prof. Kosiński może się stawić.

Gdy jednak okazało się, iż wezwanie sądu nie doszło wcale profesora K., sąd postanowił sprawę odroczyć i oznaczyć termin jej w możliwie najbliższym czasie.

= Choroby zaraźliwe.

W domu pod nr 33 na Nowolipkach wystąpiły równocześnie dwie choroby zaraźliwe.

Na krup zapadło mianowicie czworo, na ospę zaś troje dzieci.

= Wypadek.

Z dachu domu pod nr. 25 przy ulicy Złotej spadł kominarczyk Adolf N.

Nieostrożność swą N. przypłacił złamaniem ręki.

= Echa z prowincji.

* Przemysłowość gubernji łomżyńskiej przedstawia się jak następuje.

Liczba wszystkich zakładów wynosi 803, wartość produkcji 3,195,828 rs., robotników pracowało w tych zakładach 1731.

Najwięcej gubernja posiada browarów (41), z produkcją 287,222 rs., oraz cukrowni (27) z produkcją 1,028,713 rs.

* Gubernja plocka liczy 538,141 mieszkańców, czyli o 8,042 więcej niż w r. z.

W tej liczbie katolicy stanowią 81%, żydzi 12,41%, protestanci 6,10%, prawosławni 0,24%.

Miasta gubernji liczą 78,564 mieszk., powiaty zaś 459,577 mieszk.

* W Łomży odbyło się ogólne zebranie członków straży ogniowej ochotniczej.

Straż ta liczy 216 członków czynnych i 189 honorowych.

W ciągu trzechletniego swego istnienia straż osiągnęła 5,666 rs. dochodu, wydatki zaś uczyniły rs. 5,552 kop. 43.

* Dyrekcja szczegółowa kielecka wypłaciła w październiku przyznanych na dobra ziemskie gubernji kieleckiej pożyczek kredytowych serji 3 ej w kwotach 5-procentowych listach zastawnych ogółem rs. 329,550.

Z sumy tej doręczono do rąk właścicieli rs. 273,450, wierzycieli hipotecznych rs. 45,600, samą zaś rs. 10,500 złożono do depozytu, z powodu wyników przeszkód hipotecznych.

* W osadzie Wolbrom, w powiecie olkuskim, otwarty został tymczasowy szpital, przeznaczony dla pracujących przy budowie kolei iwangrozdokądobrowskiej.

* W Sochnaczewie na rzecz miejscowej straży ogniowej odbyło się w tych dniach zajmujące widowisko.

Dobre grono amatorów odegrało bluetkę Dreyfussa „Pan i pani“, Świderskiego „Jesienią“ i „Chłopów arystokratów“ Anczyca.

Goście oklaski zdobyła sobie przed innemi pani N. wykwinem odtworzeniem trudnej zaiste roli „pani“.

Do kasy strażackiej wpłynęło z widowiska rs. 300.

* Lekarzem powiatu gostyńskiego mianowany został dr Karol Podbielski.

= Pożary na wsi.

Przed kilku dniami w majątku Potwerów, w powiecie tureckim, z niewiadomej przyczyny powstał z zabudowań gospodarskich ogień, który szerząc się gwałtownie, zniszczył zabudowania, a w nich między innemi nieasekurowanego zboża za rs. 10,000.

Ogółem straty wynoszą do rs. 25,000.

W tymże czasie we wsi Strzyże, w powiecie pułtuskim, z zabudowań dworskich wynikł pożar, który, strawiwszy sześć wielkich zabudowań, a w nich inwentarze przyprawił właściciela majątku o stratę 20,000 rs.

Pożar wynikł z niewiadomej przyczyny.

= Charakterystyczne.

We wsi Duszanki, powiecie tureckim, mieszkał włościanin Pawłowski, właściciel kilkomorgowej osady.

Na części gruntów tej osady posiadały prawo dwie pasierbice włościanina.

Wspólność ta stała się wkrótce kością niezgody pomiędzy krewnymi...

Razu pewnego pasierbica dostrzegła, iż ojezym wywozi gnój ze wspólnego gospodarstwa na obce pole i przekonały się, iż za to pobiera opłatę.

Przydybawszy go na gorącym uczynku energicznie właścicielki wszczęły bójkę.

Z pomocą niewiastom przyszedł krewny ich Szczepaniak, który przeciął gordyjski węzeł niesnaski domowej... palką.

Pawłowski odebrał tak silną ranę iż wkrótce ducha wyzionął.

Ze świata.

× Ze Lwowa donoszą nam co następuje: „W dniu dzisiejszym w kościele bernardyńskim odbyło się nabożeństwo na intencję wyzdrowienia ks. Jadwigi Sapieżyny, wdowy po s. p. ks. Leonie, pierwszym marszałku krajowym Galicji. Nabożeństwo to urządzone zostało staraniem towarzystwa wzajemnej pomocy drobnych rezydualników i przemysłowców. Fakt mówi sam za siebie. Nie jest to niezawodnie pospolitem zjawiskiem, że przedstawicielka najwyższej arystokratycznej sfery zdołała sobie pozyskać taką miłość, taką troskliwość o dni swoje w tej warstwie społecznej, z którą, gdyby się chciała zamknąć w kole „swoich“, mogłaby nigdy w żadnych nie zostawać stosunkach. Na pozyskanie tej miłości ks. Leonowa Sapieżyna zapracowała długim szeregiem pięknych czynów rozumnej filantropji i opieki nad biednymi i potrzebującymi, którzy teraz zanoszą modły do Nieba, aby pasm tej szlachetnej działalności dostojnej matronie długo jeszcze snuć pozwoliło“.

× W Poznaniu zmarł dnia 2-go b. m. Andrzej Ilowiecki, b. obywatel ziemski, porucznik b. w. polskich, kawaler złotego krzyża *virtuti militari*.

× „Autgr przeprosza dostojnych czytelników za rażące błędy, niekonsekwencje i niedorzeczności, jakie w drukarni weisnęły się do tej *causerie philologique*“.

Taką charakterystyczną uwagę zamieścił dr Brandowski na czele wydanej przez się w Poznaniu, w tych czasach, rozprawy.

× „Grenzbote“ występuje z ostrą filipiką przeciw Mattejce, że obrazami swojemi rozbudza niepotrzebnie mrzonki liberalne. Uf!

× **Józefa Polkowska.** Obywatka z wilkomirskiego tego nazwiska, chora na straszną newralgię, udała się do p. Donato w Avignon, który po kilku posiedzeniach przyniósł jej skuteczną pomoc. O wypadku tym donosi *Magazin du magnétisme... Si fabula vera.*

× **Następca kardynała Czackiego,** nowy nuncjusz paryski, msgr. di Rende, jest, jak już wspominaliśmy, najmłodszym z dyplomatów kurji rzymskiej, ma bowiem lat 35. Ojciec jego, neapolitańczyk, potomek starej szlacheckiej rodziny, zajmował wysokie stanowisko przy dworze Ferdynanda II-go i Franciszka II-go, ostatniego króla Neapolu. Ztąd liczne stosunki nietylko samego nuncjusza, ale i całej jego rodziny z domem Bourbonów. Leon XIII-ty od dawna już okazywał osobliwą dla monsignora życzliwość, na pożegnalnej zaś audjencji miał streścić dawane mu instrukcje w słowach: „Idź w ślady swego poprzednika...”

× **Jeszcze jubileusz.** We Francji proponują obchód pięcio-wiekowej rocznicy śmierci Ludwika XI-go. Nastąpiła więc pora czczenia Neronów, Domicjanów, oraz ich naśladowcy. Francja zawdzięcza Ludwikowi, iż ją skonsolidował.

× **Pamiętniki ks. de Morny ogłoszone** zostaną niebawem. Czego też nie będzie miał do opowiedzenia zausznik i przyjaciel od serca Napoleona III-go!

× **Katastrofa powodzi w Tyrolu** dotknęła też boleśnie znakomitego Defreggera. W czasie powodzi utraciło życie czterech jego krewnych, włościń z Dölsacku.

× **W kofach berlińskich kupców** utworzył się komitet celem ścisłego przestrzegania zamykania sklepów w niedziele i święta.

× **Anglja należy** do tych nielicznych krajów, które dotąd nie zaprowadziły jeszcze u siebie wag i miar metrycznych. Na ostatnim corocznym kongresie Towarzystwa brytańskiego postępu umiejętności, odbytym świeżo w Southampton, jeden z najwybitniejszych inżynierów angielskich Siemens, przemawiał za wprowadzeniem metra, jako miary legalnej. Ze względu na powagę, jaką się cieszy w Anglii uczony Siemens, można się spodziewać, iż kraj ten rychlej lub później przyjmie system metryczny francuski.

× **Piorun.** W dniu 6-ym października r. b. na kolei południowej włoskiej, blisko stacji Metaponte, piorun uderzył w pociąg w ruchu będący! Jeden podróżny poniósł śmierć natychmiastową, dziesięciu zaś zostało silnie kontuzjowanych.

× **Obrączkowe zaćmienie słońca** widzialne w Australji i na wschodnio-indyjskim archipiagiu, przypada na dzień 10-ty i 11-ty bieżącego miesiąca.

× **700 żon!** Z zachodniego wybrzeża Afryki doszła wieść o śmierci króla Omoru. Afrykański ten władca był szczęśliwym mężem 700 żon i ojcem 95 dzieci. Winiemy!

× **Awans za Fryderyka II-go.** Oficerom garnizonu poczdamskiego nie wolno było, pod surową karą, bywać na balach maskowych w Berlinie. Mimo to pewien kapitan dopuścił się tego wykroczenia i ku wielkiemu swemu przerażeniu spostrzegł na balu króla, również jak on, zamaskowanego... Co gorsza, spostrzegł, iż król go poznaje! W tem przykrem położeniu przychodzi kapitanowi rozpaczliwa myśl do głowy; zbliża się tedy do Fryderyka Wielkiego i szepce mu w ucho: „Jestem kapitan N., ale kiej ten, co to rozgłosi...” Król dotrzymał tajemnicy, ale przy następnej paradzie wywołał przed frontem kapitała N., któremu dawno się już należał awans i rzekł mu po cichu: „Jesteś acan majorem, ale kiej ten, co to rozgłosi...” I tak nieszczęśliwie przez rok jeszcze potem był majorem w sekrecie, dopóki królowi nie podobano się ogłosić go nim publicznie!

× **W sądzie.**

Advokat pewny stał na świadka...

Sędzia odbierając odeń zeznanie, rzekł:

— Zapomnij pan, tylko na ten raz jeden o swoim stanie i mów prawdę...

× **Telefony.**

— Pomyśl pan dobrodziej — począł konstruktor telefonów — ile zyskasz przyjemności, gdy mu w mieszkaniu urzędze telefony. Oto małżonka pańska może z nim w każdej chwili rozmawiać. Cóż...

— Dziękuję... chcesz mnie pan zupełnie pozbawić spokoju...

— Złożyli w redakcji *Kurjera Warszawskiego*:
Dla uczniów.

Apolonia P. rs. 1, M. W. rs. 3, Markus Lewy rs. 10, F. L. rs. 2, M. G. rs. 1, Zygmunt K. rs. 25, S. W. rs. 2, F. Ch. rs. 3, P. K. rs. 3, obywatele z powiatu łaskiego rs. 111.

Na pomnik Mickiewicza.

J. E. A. Har. rs. 3, Lejba Stejnok k. 30, Szloma Gwire k. 30, Grzegorz Dudik k. 30, Marja Ł. z Wiszyńca rs. 1, F. N. z Wolańszczyzny k. 50, subjekci pracujący w zakładzie Wedla rs. 6 k. 72.

Dla moralnie zaniedbanych dzieci.

X. k. 27 1/2.

Na ojca rodziny który sobie chciał życie odebrać.

Beniamienne rs. 3, Ch. rs. 3.

Na kasę pożyczkową dla rzemieślników cyrkulu VIII.

Jamiołkowski rs. 1.

Na pogorzalców Białej.
K. Perolt z Ambruzowicz rs. 7 k. 50.
Dla nędzy wyjątkowej.
K. R. rs. 1, S. M. k. 20.
Na wsie dotknięte powodzią.
K. Perolt z Ambruzowicz rs. 7 k. 50.
Dla biednego żołnierza w szpitalu leżącego.
Ch. rs. 2 k. 50, Kaeka rs. 1.
Dla biednych na opał.
E. J. rs. 3, uczniowie szkoły ogrodniczej rs. 1 k. 35.

— W dniu dzisiejszym, jako w pierwszym dniu ciągnięcia 4-ej klasy 139 loterii klasycznej, główniejsze wygrane wyszły jak następuje: nr 6945 wygrał rs. 4000 u kolektora Bersohna w Warszawie, nr 5640 rs. 2000 u kolektora Dembińskiego w Łodzi, nr 4185 rs. 1000 u kolektora Rosenthala w Lublinie, nr 8289 rs. 600 u kolektorki Sury Malinikowej w Warszawie, nr 21436 rs. 600 u kolektora Lichtenfelda w Lublinie, nra 1221, 3168, 6125, 7782, 12,569, 14430, 16582 i 16690 po rs. 300.

— W dniu 7-ym b. m., w kościele Przemienienia Pańskiego, pobłogosławiony został związek małżeński między panną Heleną Ratajską, córką niegdys obywateli ziemskich, a p. Janem Wróblewskim, właścicielem ziemskim i obywatelem miasta Radomia. Po skończonej uroczystości a zarazem i wspaniałej uczcie, państwo młodzi wyjechali do swojego majątku. Szczęść Boże rowożeniom! (3555)

Nekrologja.

† S. p. Anna z Maciejewskich **Haube**, po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona św. Sakramentami, przeżywszy lat 42. w dniu 6 b. m., życie zakończyła. Pozostały mąż wraz z familją zaprasza na żałobne nabożeństwo w dniu 9 b. m., we czwartek, o godzinie 11-iej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia z kościoła Wszystkich Świętych, o godzinie 2-iej po południu, na cmentarz powązkowski. —3547—

† S. p. Józef **Paczewski**, starszy dozorca rewirowy, opatrzony św. Sakramentami, przeżywszy lat 46, wczoraj rozstał się z tym światem. Stroskana żona wraz z familją zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na pochowanie zwłok z kościoła św. Krzyża, jutro, o godzinie 4-iej po południu, na cmentarz powązkowski, odbyć się mając.

† Dnia 9 b. m., we czwartek, jako w dniu imienia, odprawioną zostanie msza św. za spokój duszy s. p. Teodora **Milberga**, o godzinie 11-iej zrana, w kościele św. Krzyża, na którą pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —3551—

† We czwartek, dnia 9 b. m., jako w drugą bolesną rocznicę śmierci s. p. Jana **Gratz**, w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, odprawioną będzie żałobna wotywa, na którą pozostała żona, dzieci i wnuki zapraszają przyjaciół i znajomych. —3550—

† W dniu 9 b. m., jako w szóstą rocznicę śmierci s. p. Antoniego **Kolasińskiego**, odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-iej zrana, na które pozostały syn zaprasza krewnych i przyjaciół zmarłego. —3554—

† Wszystkim uczestniczącym w smutnym obrzędzie wyprowadzenia zwłok s. p. Karola **Scheltze**, w dniu 4 listopada r. b., jak również tym, którzy z odległych okolic raczyli przybyć, pozostała rodzina składa serdeczne Bóg zapłać. —3553—

Z Cesarstwa.

Petersburg 6-go listopada. — Departament celny zaprzecza wiadomości podanej przez niektóre pisma zagraniczne o wydanym jakoby zakazie wyprawdzania z Rosji koni przez granicę europejską. Zakaz taki wydany był istotnie w r. 1877, ale uchylony został zaraz w następnym roku co do portów morza Czarnego i azowskiego oraz co do zachodniej lądowej granicy i dotąd nie był wznawiany.

Petersburg 6-go listopada. — Ministerjum spraw zagranicznych jak utrzymują *Moskowskija wiadomości* postanowiło w ciągu 1883 r. wprowadzić w wykonanie zmianę w dyplomatycznej reprezentacji Rosji w niektórych krajach Europy.

Petersburg 6-go listopada. — *Praw. wiest.* zamieszcza postanowienie włościń wsi Kainiboladziej w powiecie jelizawetgradzkim na skutek otrzymanego z poczty pisma od nieznanej osobistości, a zawierającego proklamację występnej treści, pochodzącą od „komitetu wykonawczego narodowej woli”. Włościanie w wydanej decyzji złożyli zapewnienie wiernopoddańczych uczuć, za co Najjaśniejszy Pan rozkazał podziękować im.

Petersburg 6-go listopada. — *Nowoje wremja* wypowiada w następujący sposób swoje zdanie z powodu znanego toastu króla Milana: „Król serbski w demonstracyjnej formie dał świadectwo ścisłemu, oso-

bistemu związkowi istniejącemu pomiędzy nim, po-
stem austriackim w Belgradzie i gubernatorem au-
strjackim w Bośni. W tej przyjaźni widzi nawet
król Milan rękojmię swego bezpieczeństwa. My-
rosłanie przywykliśmy sądzić, że rękojmią bezpie-
czeństwa panującego i trwałości jego tronu le-
ży w ścisłym związku monarchy z narodem. To-
ast króla serbskiego zakomunikowany został w dzi-
wnej redakcji i przypuszczać należy w skażonej for-
mie, inaczej bowiem sądziłyby trzeba, że król Milan
więcej dowierza dwom reprezentantom obcego pań-
stwa niż narodowi serbskiemu, a w takim razie jak-
że naród ma dowierzać królowi, który powinien to
przecież pojmnąć, że interesa Serbji i Austro-Wę-
gier bynajmniej nie są identyczne i w wielu kwe-
stjach nawet kardynalnie różnią się od siebie. Zape-
wne król Milan chciał przy obiedzie powiedzieć go-
ściom swoim komplement i wymknął mu się przy-
tem zdradziecki frazes, stawiający go w fałszywym
położeniu względem narodu serbskiego. Dziwnem
atoli jest to, że rząd serbski dotąd nie postarał się
o przywrócenie istotnego znaczenia słowom powie-
dzianym przez króla Milana lub przypisywanym mu.
Można rozumieć je i tak, że król serbski został wa-
sałem Austrii, zaakceptowawszy formalnie jej
zwierzchniczą opiekę, ale w takim razie czemuż taką
tę ważną zmianę w międzynarodowym położeniu
Serbji? Czy też być może układ króla Milana z Au-
strją ma być tajemnym?”

Ostatnia poczta „Kurjera Warszawskiego”.

Lwów 7-go listopada. — Dziś rozpoczęła czynność
rada nadzorcza banku krajowego. Powitał ją mar-
szalek dr Zyblikiewicz przemową, w której pod-
niósł ważne znaczenie instytucji. Torosiewicz po-
dziękował marszałkowi. Kieszkowski oświadczył,
że członkowie rady porozumieili się i przedstawiają
Bohdana na prezesa, a Dąbrowskiego na wicepre-
zesa.

Peszt 7-go listopada. — Cesarz przyjmował wczoraj na audjencji dra Smolkę i p. Tiszę.

Paryż 6-go listopada. — Dzisiaj zgromadziły się
znowu komisje parlamentarne. Komisja budżetowa
zgadza się z projektowanem przez ministra skarbu
Tirarda zaniechaniem układu zawartego z dyrekcją
kolei orleańskiej przez Saya. Natomiast sprzeciwia
się komisja wydaniu bonów skarbowych, gdyż wo-
lałaby otwartą pożyczkę. Rząd wszakże nie zgadza
się na takową.

London 6-go listopada. — Znalezione w papi-
rach Arabiego baszy następujący list Mohameda
Zafera, jednego z poufalec doradców sultana: „Sul-
tan polecił mi, napisać ci co następuje: Powinieneś
dążyć przedewszystkiem do utwierdzenia władzy
sultana w Egipcie i do przeszkodzenia, aby Egipt
wpadł w ręce rozbójniczych cudzoziemców. Sultana
opiera się wyłącznie na tobie, ponieważ niektórzy
intryganci w Stambule i Egipcie, przekupieni przez
anglików, zdradziecko popierają te przekłete plany
Anglii. Powinieneś baczenie czuwać nad nimi. Tewfik,
który należy również do tej kategorii, dowodzi
swojami telegramami, że jest słabym i chwiejnym.
Sultana przeto nie ufajemu; ufaj on tylko tobie”.
W innym liście prywatnego sekretarza sultana
Ratiba do Arabiego, oświadcza sultana znowu, że
może ufać tylko temu, który uznaje bezwarunkowo
jego zwierzchnictwo nad Egiptem, a takim jest tyl-
ko Arabi. Sultanowi nie zależy na osobie ko-
dywa.

London 7-go listopada. — Książę Connaught przy-
był tutaj i powitany został przez lud z niesłycha-
nym zapalem.

London 6-go listopada. — Izba gmin. Po odrzu-
ceniu wszystkich zasadniczych poprawek, wnosł
Northcote odrzucenie pierwszej rezolucji billu o
zamknięciu dyskusji, która wprowadza zasadę zam-
knięcia rozpraw, twierdząc, że tamowanie wolności
słowa byłoby pierwszym krokiem fałszywego kie-
runku. Przypuszcza on, że są braki w ustawie, są-
dzi wszakże, iż lekarstwo byłoby gorszem niż cho-
roba. Rezolucja ma na celu utworzenie drogi libe-
ralnym projektom rządu, jest on pewny że zgroma-
dzenie, które czyni się narzędziem celów stronnic-
stwa i tłumi w izbie głos mniejszości, w niedługim
czasie stanie się ofiarą większości po za ścianami
tej izby. Harcourt odpiera zarzuty mówcy, wyka-
zując, że rezolucja nie wyszła z ducha partji, ale z
głębokiego przekonania, iż jest najlepszym i jedy-
nym sposobem przyznania izbie prawa kontroli nad
rozprawami.

London 6-go listopada. — Sir Staffora Northcote
zapowiedział, iż wnieśnie rezolucję, zwracającą na
to uwagę izby, że takowa jest uprawniona do od-
bierania dokładniejszych informacji od rządu o
istotnym celu przebywania wojsk angielskich w
Egipcie.

Rzym 6-go listopada. — Uchodzi za rzecz pewną, że ambasada włoską w Paryżu obejmie hr. Corti albo generał Menabrea.

Konstantynopol 6-go listopada. — Niemiecki poseł przy W. Porcie, p. Radowicz, przybył tutaj. Władze poczyniły kroki ostrożności celem przeszkodzenia szerszemu rozwinieciu się cholery panującej w Dzeddach i Mekce.

Konstantynopol 6-go listopada. — Rządowy dziennik *Hakikat* uważa zgodę Anglii z Francją co do kontroli w Egipcie za niemożliwą. Twierdzi on, że Anglija powinna była zawezwać W. Portę, aby dołądziła lordowi Dufferinowi dyplomatę tureckiego.

Kair 7-go listopada. — Wyprawa do Sudanu ma składać się wyłącznie z oficerów i żołnierzy krajowych. Kilku tylko oficerów europejskich będzie jej towarzyszyć. Projektu powołania przez rząd egipski adwokatów europejskich znów zaniechano. Stan zdrowia wojsk angielskich nie jest zadawalniającym.

Aleksandrja 6-go listopada. — W czternastu dniach udać się ma do Suakim (w Sudanie) 8,000 ludzi, a 3,000 pozostanie w Karosko, jako rezerwa.

Aleksandrja 7-go listopada. — Lord Dufferin przybył tu dziś rano.

Meksyk 6-go listopada. — Rząd otrzymał wiadomość, że gubernator i sekretarz stanu w Tabasko zostali zamordowani.

Telegramy własne

„Kurjera Warszawskiego.“

Poznań 8-go listopada.

Dziś odbyło się tu w sposób uroczysty poświęcenie i otwarcie dla publiczności gmachu „Towarzystwa przyjaciół nauk“. Oddano na użytek publiczny bibliotekę, galerję obrazów i muzeum starożytności. Akt poświęcenia odbył się w wielkiej galerji artystów polskich. Z wszystkich stron zamieszkałych przez ludność polską, nadeszły liczne telegramy.

Wiedeń 8-go listopada.

Wczoraj na posiedzeniu zjednoczonych wydziałów delegacji węgierskiej przemawiali ministrowie Kallay i hr. Bylandt, objaśniając pobudki powstania bośnijskiego i dzisiejszy stan rzeczy w tych ziemiach. Główną przyczyną powstania była wrodzona nienawiść ludności bośnijskiej do cudzoziemców i dążność do zupełnej autonomji. Pobudkę zaś najbliższą stanowiły podżegania, mające źródło i punkt wyjścia w Czarnogórze. Ani pobór wojskowy, ani stosunki rolne nie były motywem do buntu ludności. Pobór do wojska odbył się we wzorowym porządku; dezercje okazały się nieznaczne. Podatki opłaca ludność prawidłowo. Zadaniem rządu będzie teraz podnieść dobrobyt kraju, chociażby nawet przyszło dopuścić do deficytu w budżecie bośnijskim.

Wiedeń 8-go listopada.

Na przedmieściu tutejszem Neubau, od dwóch dni twiją rozruchy robotników z powodu zakazu zgromadzeń. Policja musiała onegdaj i wczoraj przywracać porządek. Robotnicy uzbrojeni byli w kamienie. Rozpędzono ich po zranieniu kilku z stawiających opór.

Wiedeń 8-go listopada.

P. Giers spodziewany jest w tych dniach w Pezecie. Uduje on się do Włoch po żonę. W Wiedniu był dotąd tylko siostrzeniec rosyjskiego ministra, z kąd powstała pogłoska, podana przez *Tagblatt*, o konferencji p. Giersa z hr. Kalnokym.

Wiedeń 8-go listopada.

Politische Correspondenz zapewnia, że Anglija będzie potrzebowała pół roku do zreorganizowania wszystkich gałęzi administracji w Egipcie. Tak długo przeto będzie musiała potrwać okupacja kraju przez wojska angielskie.

Berlin 8-go listopada.

Na Josephstadzkim przedmieściu Wiednia powtórzyły się wczoraj rozruchy socjalistyczne. Wojsko wystąpiło z bagnietami; zamknięto ulice.

Berlin 8-go listopada.

Kreuztg twierdzi, że po za domaganiem się Francji, aby utrzymana została wspólność rządów jej w Egipcie z angielskimi, stoi Gambetta, który usiłować będzie po zebraniu się izb strącić Duclerca i

objąć władzę. Sztucznie rozbudzony szowinizm francuski dopomoże Gambecie do pozyskania znowu popularności w izbie.

Berlin 8-go listopada.

Rząd angielski stawia kwestję gabinetową w przedmiocie billu o zamknięciu rozpraw. Spodziewaną jest nieznaczna większość głosów po stronie Gladstone'a.

Paryż 8-go listopada.

Wskutek zmiany tronu w Tunisie W. Porta polecił posłowi tureckiemu w Paryżu, Essadowi baczny przedłożyć gabinetowi francuskiemu warunki, pod którymi Turcja bez naruszenia dzisiejszych przyjaznych stosunków mogłaby udzielić nowemu bejowi inwestyturę. Duclere odmówił dyskusji w tym przedmiocie i uzasadnił swą odmowę tem, że niepodległość Tunisu uznawały kolejno wszystkie rządy we Francji. Porta zamierza wystosować protest do mocarstw.

Paryż 8-go listopada.

Lepère, wybrany prezesem komisji parlamentarnej dla reformy sądownictwa, wypracował projekt, według którego w każdym okręgu sądowym ludność mianować będzie najmniej 100, najwięcej 300 delegatów do wyboru usuwalnych sędziów. Wybrany na sędziego może być każdy, kto odbył prawnicze egzamina państwowe.

Paryż 8-go listopada.

Klejnoty zmarłego beja Tunisu zniknęły z pałacu. O wykradzenie ich posądzony jest były minister tunetański Mustafa.

Londyn 8-go listopada.

Dzisiejsze *Daily News* zastanawiają się nad znaczeniem podróży hr. Ignatjewa do Paryża. Półurzędowy organ Gladstone'a twierdzi, że miał on wobec przewagi, jaką osiągnęła Anglija przez zagarnięcie Egiptu, traktować o zbliżeniu się Francji do Rossji.

Londyn 8-go listopada.

Gladstone grozi podaniem się do dymisji w razie, gdyby bill o zamknięciu dymisji został w trzecim czytaniu odrzucony przez izbę gmin.

Londyn 8-go listopada.

Admirał Seymour otrzymał tytuł parowski lorda Alcester, generał Wolseley tytuł lorda Wolseley of Kairo.

Londyn 8-go listopada.

W hrabstwach zachodnich ogromne powodzie. Setki domów woda zalała i zniszczyła, komunikacja zerwana. Ludność zwłaszcza uboga, w rozpaczliwym położeniu.

Londyn 8-go listopada.

Pociąg osobowy tutejszej kolei żelaznej zetknął się z lokomotywą idącą z przeciwnej strony. Trzydziestu rannych. Pod Calais nastąpiło zetknięcie się pociągu osobowego z towarowym; dwudziestu rannych.

Londyn 8-go listopada.

Dzisiejszej nocy nastąpił wybuch w kopalniach węgla w Chesterfield. Trzydzięści osób zginęło.

Londyn 8-go listopada.

W Halifax spłonął wczoraj szpital ubogich. W płomieniach zginęło 31 chorych.

Kair 8-go listopada.

Dekret khedywa ustanawia specjalne komisje dla zbadania sprawy wynagrodzenia strat europejskich podczas rzezi. Komisja główna ustanowioną zostanie później.

Kair 8-go listopada.

Ponieważ zwerbowani do armji egipskiej szwajcarowie uskarżali się na złe traktowanie ich przez władze egipskie, rząd postanowił odesłać ich do Szwajcarii na własny koszt zwerbowanych. Dziś odpływają szwajcarowie do Europy.

G i e ł d a.

— Prawie bezzmienne, bo tylko o 10 fenigów na 100 rs. lepsze notowanie waluty rosyjskiej w Berlinie spowodowało, iż przy rozpoczęciu giełdy dokonywano transakcyj po kursie wczorajszym początkowym.

Podobno depesze taksacyjne — czyli depesze z zebrań przedgieldowych w Berlinie — mniej korzystnie traktujące wartość rubla i obiecujące obniżkę takowej na samej giełdzie, były przyczyną dążenia do podwyżki kursu walorów zagranicznych, co jednak nie bardzo się udało, gdyż różnica pomiędzy kursem początkowym a końcowym dzisiejszym, wynosi zaledwie 2 1/2 kop. na stu markach przy krótko, 5 zaś kop. przy długoterminowych wekslach.

Weksle na Paryż pozostały w kursie niezmiennym w porównaniu do dnia wczorajszego, jak i przez cały przeciąg giełdy. Walutami londyńską i wiedeńską dokonano również — po cenach tych samych co wczoraj — niewielkich obrotów.

Z papierów publicznych, listy zastawne, listy Towarzystwa kred. ziemskiego serji I, w większych odcinkach, w porównaniu z dniem wczorajszym notowania obniżyły się cokolwiek, mniejsze odcinki znaczniejszy szwank poniosły, kurs ich bowiem obniżył się o 20 kop. do 25 czyli 1/5 do 1/4 % — i serja III pozostała bez zmiany. Przyczyną obniżek jest brak kupujących, który objawia się w ogóle na giełdzie. Listy zastawne miejskie były przedmiotem transakcyj po kursie wczoraj żądanym.

Dokonano transakcyj weksłami na Berlin po 49.32 1/2 i 35, krótkoterminowe zaś od 49.30 — 35, na Paryż — 39.87 1/2, na Wiedeń 84.35, 84.40.

Listy zastawne pałaco serji I lit. A, 98.85, lit. B, — 98.75, mniejsze 98.45, serji III lit. A, 98.40 do 45, lit. B — 98.40; miejskie serji III 91, IV — 90.

Oprócz tego dokonano transakcyj listami likwidacyjnymi małemi po kursie 86.40.

Z akcyj kupiono niewielką partję akcyj warszawskiego Towarzystwa fabryki cukru (500 rublowe) po rs. 1200.

J. Wł.

W I E S Z C H Y

WIELKI: Dziś: „Pan Twardowski“ (występ panny Giury). Jutro: „Don Pasquale“. — ROZMAITOŚCI: Dziś: „Nasi najserdeczniejsi“. Jutro: „Odetta“. — MAŁY: Dziś: „Na wsi“. Jutro: „Bettina“.

— Będąc dotkniętym nieszczęściem pożaru w dniu 16 tym października r. b., pragnę wynurzyć moją wdzięczność tym, którzy mi okazali współczucie. Ochłonawszy z pierwszego wrażenia, składam serdeczne podziękowanie sz. sąsiadowi, panu Zenonowi Sokolnickiemu, który z ludźmi swymi przybył na miejsce pożaru do Skłęczek, a nie wybierając zajęcia i nie szczedząc trudu — dowiódł, że nie jest mu obojętną kłeska bliźniego; także panu Komorowskiemu, dyrektorowi fabryki cukru w Sójkach i nieznanym dwóm przyjeźdnym oficerom w prawdziwie szlachetnem sądząc się przekonaniu, z narażeniem siebie posługi czynili. Powodowana chrześcijańskiem uczuciem straż ogniowa ochotnicza kulturalna nie bacząc na ostre powietrze, jakie tej nocy dokuczało, wszelkie możliwe wysiłki czyniła, by szczerzący się żywioł powstrzymać; jej więc, jako i panu Kowalskiemu, naczelnikowi tejże — „Bóg zapłać“.

— 3542 — Kazimierz Wieszczycki.

— **Juljan Wejnert**, adwokat przysięgły, otworzył kancelarję w Warszawie, przy ulicy Chmielnej pod nr. 7, gdzie przyjmuje interesantów codziennie, do godziny 10 i pół rano i od 5-tej do 7-ej po południu. — 3535 —

— **Józef Radwan**, pom. adw. przys., obrońca przy konsystorzu jeneralnym archidiecezji warszawskiej, przyjmuje sprawy cywilne, karné i konsystorskie. Grzybowska nr. 4. — 3548 —

— **Dentysta S. ROTHELM**, wynalazca nowego systemu wprawiania zębów sztucznych, przez urząd lekarski za najlepszy uznanego, leczący choroby szcęk i zębów, plombuje i znieczula ból przy wyjęciu zęba; przyjmuje od 10—6 w. Królewska 37. (3549)

Zarząd kolei konnych

w Warszawie

podaje do publicznej wiadomości, że z powodu robót dokonywanych na Krakowskim-Przedmieściu przy kolei konnej, pociągi wychodzące z Powązek kursować będą tylko do zbiegu ulicy Długiej i Wąskiej i odwrotnie; pociągi zaś wychodzące od rogatek mokotowskich, kursować będą tylko do rogu Królewskiej ulicy i odwrotnie; — przerwa ta w komunikacji Mokotowa z Powązkami trwać będzie przez krótki tylko czas. — 881 —

— Konstanty **Komierowski**, pomocnik adwokata przysięgłego, Długa 47, 1-e piętro. (873)

Wysokość wody na rzece Wiśle stóp 3 cali 0.

Przez Radę zatwierdzony i kaucejonwany
DOM KOMISSOWY

pod firmą
SALA LICYTACYJNA PRYWATNA
Miodowa № 10, 1-e piętro.
1) Przyjmuje na sprzedaż wszelkie rucho-
mości towarowe i wyroby fabryczne.
2) Wyprzedaje takowe każdodziennie z
wolnej ręki, a we Czwartki przez licytację.
3) W wielki wybór mebli nowych używanych,
tak wykwalifikowanych, jakoteż skromnych.
4) Dywany, serwety, lustra, żyrandole, bi-
żuterja, porcelana, szkło, garderoba.
5) Obrazy, przedmioty sztuki, brzozy i
wielkie wyroby galanteryjne, kufry, walizy
i t. p.
Otwarta codziennie od godz. 9 rano, do 7
wieczór, w Święta od 12 do 6. 1011

CYRK SUHR.

1-sze Wielkie Przedstawienie
w Czwartek dnia 9 Listopada 1882 r.
Uprasza się Osoby, które już zamówiły bilety na pierwsze przedstawienie, aby rączyły odebrać takowe w kasie Cyrku, która otwartą będzie od Wtorku, godziny 11 rano do 2 po południu; w razie nie odebrania do Środy godz. 3, bilety będą sprzedane. Kasa przyjmuje również zamówienia na pierwsze trzy widowiska.

Ceny miejsc:

Łoża rs. 6 i kop. 30 na ubogich.
Krzesła I miejsce kop. 80.
II miejsce kop. 60.
III miejsce kop. 30.

Suhr.

**Katalog Księgarni An-
tykwarskiej**

B. BOLCEWICZA,
jest już wydrukowany i na życzenie, wysła-
ny będzie franco. 6033

Pórzycki, krawiec męzki

ulica Bednarska № 14, podejmuję się wszel-
kich robót, które dopełniam z możliwym po-
spiechem i elegancją również przyjmuję re-
parację i wywabianie plam, po cenach bar-
dzo niskich. 6018

Poszukuje się za umiarkowaną cenę

Dzierżawy

ogrodu w Warszawie, lub w bliskości ro-
gatek, wielkości 10—15,000 łok. □ na czas
najmniej 6-letni. Oferty uprasza się składać
w Kancelaryi Kurjera, pod lit. U. N. 33. 5996

Nowość! Pralnia gospodarska,
nie zniżyła ceny nauki na krótki czas
dla rozszerzenia sprzedaży nowego
wynalazku, gians paryzki Olivier'a
w proszku, używany z surowym krochmalem.
Przyjmuje także domowe wyprania białyny
do prasowania bardzo tanio. — Tamże potrze-
bne **Panny do nauki** i na stałą robotę. 5728

W Magazynie Francuzkim, ul. hr. Berga 16.
GRA W RYBKI
(nowość) i Paryzkie Gry towarzyskie
dotąd nie znane w kraju, naucające
i inne (od 50 kop.).
ZABAWKI
dziecinne, wszelkiego rodzaju, od 5 k.

Na stacji Warszawa drogi żelaznej S. Pe-
tersbursko-Warszawskiej, dnia 3 (15) Li-
stopada r. b., o godzinie 12 w południe,
będzie się odbywać

LICYTACJA.

na sprzedaż 2-ech cięgowych koni, faetonu,
bryczki, 4 wozów, dyliżansu i różnych przed-
miotów, pozostałych po zwinięciu drogi że-
lazno-konnej w Warszawie, należącej do
Głównego Towarzystwa dróg rosyjskich.
Przedmioty przeznaczone do sprzedaży, mo-
żna codziennie oglądać, od godziny 10 zra-
na, w stajniach i magazynie na stacji wy-
żej wymienionej drogi. 5977.

Piotr Sliżyński
udziela lekcje tańców
salonowych u siebie w
domu, jakoteż po domach prywatnych i pen-
sjach, sposobem najkrótszym wyucza w 20-tu
kilku lekcjach 6-ciu tańców najpotrzebniej-
szych. **Podwał 20,** wprost Cyрку, 5996

Najtańsze i najlepsze zapalki

sprzedają się skrzynkami, w kantorze
Włodzimierska 2a, parter od frontu. 5830

Po bardzo przystępnych cenach Futra męskie i damskie

wielkie garnitury futrzane, białe itd. pole-
ca zakład futrzerski **Ferdynanda Himml**
№ 38 Krakowskie-Przedmieście № 38, naprze-
ciwko Saskiego Placu. 5825

Pracownia Sukien i Okryć damskich W. Kowalskiej,

Senatorska № 18, dom p. Gallego.
Przyjmują się wszelkie roboty i obstatun-
ki w zakres toalety damskiej wchodzące,
które wykonywane są szybko i jak naj-
akuratniej, podług najświeższych paryzskich
żurnali, po cenach możliwie niskich. przy-
mują również przeziębienie salop, podszywa-
nie futrem, oraz ubrania dziecinne, a wszyst-
ko tanio i jak najoszczędniej. 2630r-

SKŁAD WĘGLI KAMIENNYCH DANIELA DAWIDSOIŃ,

Okopowa Nr 7. — Kantor: Senatorska Nr 5,

poleca się ze sprzedażą **Węgli kamiennych** w najlepszych gatunkach i pode-
muję się jak najszybciej dostawą.

UWAGA. Dla dogodności Szanownych Konsumentów, w Składzie na ulicy Oko-
powej № 7, zaprowadzony został **Telefon** i wszelkie obstatunki
dane przez telefon, zostaną bezzwłocznie załatwione. r—2191

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 8-go listopada 1882 r.

Weksle:	Z końc. giełdy		
Berlin 100 mar. z krótk. ter.	49.40	—	—
Londyn 1 funt sterl. " "	9.96	—	—
Paryż 100 franków " "	39.40	—	—
Wiedeń 100 guld. " "	84.50	—	—
Papiery publiczne:			
4% Listy z. 3 okr ser. I i II	—	—	—
5% Listy z. nowe z r. 1869 d.	99.05	—	—
" "	m. 98.65	—	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	93.75	—	—
" "	II 92.00	—	—
" "	III 91.23	—	—
Listy zast. m. Łodzi ser. I i II	—	—	—
4% Listy likwidacyjne duże.	86.65	—	—
" małe.	86.50	—	—
Bilety Banku Ces. ser. I, II i III	—	—	—
Ros. Poż. Premj. z roku 1864	—	—	—
" 1866	—	—	—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	88.90	—	—
II " " rs. 100	88.90	—	—
III " " rs. 100	88.90	—	—
Akcje i obligacje:			
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-tepesp.	—	—	—
Akcje dr. żel. fabryczno-łódzk.	—	—	—
Akcje Banku handl. w Warsz.	—	—	—
Akcje Banku dysk. w Warsz.	—	—	—
Akcje Banku handl. w Łodzi.	—	—	—
Akcje warsz. Tow. ub od ognia	—	—	—
Akcje warsz. Tow. fabr. cukru	—	—	—
Akcje Tow. fab. cukru Józefów	400.	380.	—
Akcje Dobrzela. Tow. f. cukru	—	—	—
Akcje Tow. Lilpop, Rau i Lew.	—	—	—
Akcje Tow. fabryki machin.	—	—	—
Akcje Tow. Łazienek i Łaźni	—	—	—
Akcje Tow. zakł. przędz. Zaw.	—	—	—

Wartość kuponów:

Od Listów zastawnych 4% kop. —
Od Listów zast. nowych 5% kop. 188³/₁₀₀.
Od Listów z. m. Warsz. s. I i II k. 51⁷/₁₀₀.
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 9¹⁵/₁₀₀.
Od Listów likwidacyjnych kop. 17⁴/₁₀₀.

KOŁDRA sławne i innych fabryk, od
rs. 3 kop. 50.

FLANELKI kolorowe w rozmaitych de-
seniach.

FLANELA zdrowia, biała i ponsowa.
CHUSKI bajowe i Himalaja, oraz **PLE-**
EDY.

PLUSZE czarne i kolorowe,
poleca w wielkim doborze

Skład Sukna i Kortów

F. WINKLERA,

ul. hr. Kotzebue, róg Wierzbowej,
dom hr. Krasińskiego 267/r

PELTIN i S-ka

w Warszawie, Dzika Nr 11,
FABRYKA

Krawatów męzkich

nagrodzona w Paryżu 1867 r.
w Amsterdamie 1869 r.
i w MOSKWIE 1882 r. 2624

Jedyny specjalny Skład Koronek ruskich

w Warszawie,
ulica Mazowiecka № 3, drugie piętro.
Odbiera co tydzień świeże transpor-
ta koronek ręcznych, wykonywanych
podług deseni francuskich.

Chustki crème i czarne. 798r
Krawaty, faszony zjedwabia fran-
cuskiego.
Obszycia do chusteczek balowych.
Zarzutki na meble.
Szerokie i grube na potrzeby ko-
ścielne.
Do sukien, bielizny i mebli.

Tamże **Herbata** firmy Szlakowa, je-
dyna w Warszawie, posiadająca ogro-
mne składy w Moskwie i Petersburgu.

Magazyn ubiorów męzkich

KAROLA SZLIS,

Miodowa 6, wprost
kościółca po kapucyn-
ach, chodzący się piekarn-
ką każdą figurą zdobionym
krojem, a cenami przystę-
pnymi — Obstatunki
wykonują szybko, go-
towa robotą w fas-
nach świeżych. Sposób
brania miary i próbi
wysylają się na pro-
wincję franco. 5938

KASJER

z kaucją 10,000 rs., potrzebny jest do
młyna parowego F. Rymkiewicza, ul. Prosta
№ 6, zgłaszać się można od godz. 9—11 ra-
no i od 2—4 po południu. 5938

Do sprzedania KOŃ

wierzchowy, doskonale ujeżd-
zony, chodzący bardzo dobrze pod
damkiem siodeł. Widzieć moż-
na w stajni Sztabu 5-go Kor-
pusu Armii, Ujazdowska 7, spytać się Rej-
knechta Daniela Koniewa. 6020

Cena okowity:

z dnia 8 listopada 1882 r.

Hurt. skład. wiadro rs. 7 kop. 84.
garniec rs. 2 kop. 55.

Koleje żelazne:

	Ochod. i przeł.	
	godziny	minut
Warsz.-Wiedeńska:		
Pospieszny 3 klasy	6 r.	5 50 w.
Osobowy 3 klasy	11 10 r.	5 55 p.
Osob. miejsc. 3 klasy	7 — w.	10 10 r.
Powysze pociągi łączą się z drogą łódzką.		
Kurjerski 2 klasy	9 30 w.	7 15 r.
Koboczy: pon., środa, piątek wtorek, czw., sob.	9 30 r.	8 10 w.
Warsz.-Bydgoska:		
Osobowy 3 klasy	7 — r.	10 40 w.
Kurjerski 2 klasy	2 35 p.	2 45 r.
Osobowy 3 klasy	4 25 pp	9 15 r.
Koboczy: pon., środa, piątek wtorek, czw., sob.	8 30 r.	8 10 w.
Warsz.-Terespolska:		
Pocztowy 3 klasy	11 20 r.	7 11 w.
Kurjerski 2 klasy	3 50 pp	1 37 r.
Osobowo-towarowy	7 12 w.	7 34 r.
Warsz.-Petersburska:		
Kurjerski 2 klasy	10 8 r.	7 33 w.
Osobowy 3 klasy	6 43 w.	3 43 r.
Pocztowy 3 klasy	11 48 w.	12 58 p.
Nadwiśl. do Mławy.		
Pasażerski	9 20 r.	7 56 w.
Pocztowy	6 33 w.	10 43 r.
Nadwiśl. do Kowia:		
Pocztowy	1 50 pp	2 16 p.
Pasażerski	9 07 w.	8 17 r.

Statki parowe odchodzą:
Warszawy do Płocka, codziennie
o 9 zrana, oprócz niedziel. — Z
Płocka do Warszawy, codziennie
o 6 zrana, oprócz Poniedziałku. — Z Nowo-
Aleksandrii do Sandomierza, w Poniedziałki,
Środy i Piątki o 5 zrana. — Z Sandomierza
do Nowej Aleksandrii i Warszawy, w Nie-
dziele, Wtorki i Czwartki o 7 zrana.

Warszawska Fabryka Pończoch i Trykotaży, odznaczona Medalami. — Skład fa-
bryczny w Polskim Składzie, ul. hr. Berga Nr 11. — Wielki wybór Pończoch, Skarpetek i Try-
kotaży wełnianych, fil d'Ecoss i jedwabnych, Koszulki, Kamasze, Ubrania my-
śliwskie, Halki etc. 1765-r

Eleganckie i całkiem nowe
Urządzenie domowe
 i meble zagraniczne, naczynia kuchenne, lodownia pokojowa i inne spiszety zaraz tańżo do sprzedania.—Wiadomość u oddzielnego, ulica Żelazna № 19 (1146). 6032

Majątek Ziemiński
 wólk 20, oddalony od Warszawy o jedną st. kolei żel. jest do sprzedania.—Wiadomość u p. Bulewskiego, w kancelarii rejenta Skabizewskiego, Miodowa № 7. 6044

Dla Amatorów do sprzedania
 K O N
 prawdziwej czeskiej rasy, zdalny do uprzęży i pod wierzch.—Wiadomość Kozary Mirowskiej u wachmistrza Azofowa. 6040

Sklep Wiktuałów 6039
 wraz z dystrybucją, z powodu zmiany interesu, jest do sprzedania zaraz. Mostowa 12.

W nowo-otworzonej 6042
Pracowni Ubiorów Damskich
 przyjmuje roboty, które wykończam z całą sumiennością, według najświeższej mody.—Za uszycie sukni od rs. 2, za uszyście saloppy od rs. 3. Udzielam także lekcje kroju, na bardzo dogodnych warunkach. Nowolipie 50.

Władysława Krysztofowicz.
Uwiedomienie.
 Z d. 1-m Listopada r. b. p. Abram Ojzer Aschenmühl, pisarz i inkasent interesu mego wapiennego, uwolniony został od pełnienia tych obowiązków, a tem samem nie jest moceen ani zawieranie żadnych umów, ani też inkasować pieniędzy w moim imieniu. O czem interesowanych powiadamiam.
 6027 **L. ROSENPERL.**

69. Czarny Znak. 69.
Krakowskie-Przedmieście
 Mam zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, iż otrzymałem świeży transport kapeluszy zagranicznych jesienianych, filcowych, w różnych gatunkach i fasonach, oraz Szapoklaski paryżkie, Cylindry i filcowe, własnego wyrobu, z czem polecam się Sz. PP. Kundmanom.—Z uszanowaniem

W. Antonowicz.
 Także potrzebni są uczniowie i panny. 6035
Bony niemki
 potrzebne są zaraz.—Wiadomość w biurze nauczycielskiem Łuczyńskiego, Krakowskie-Przedmieście 6, vis-à-vis 8-go Krzyża. 2707

Rs. 1,000
 do ulokowania na hypotekę domu w Warszawie, lub na Fradze. Oferty uprasza składać w Kancelarji Kurjera Warsz., pod lit. C. W. G. 6034

Obiady gospodarskie
 po 22 1/2 kop., wydaje od godz. 12—5, w zakładzie mlecznym Elekoralna № 6, wejście od Orlej, gdzie czerwone znaki. Tamże wiad. o kolonji do wydzierżawienia dla ogrodnika przy rogatkach Wolskich. 6030

Rządca i Administrator dóbr
 fachowy, obeznany z wszelkimi galeziami gospodarstwa wiejskiego, energiczny, biegły w rachunkach, najpiękniejszą mający opinię, może być rekomendowanym i polecanym ustnie lub piśmiennie przez poważnych i znanych obywateli, poszukuje posady.—Wiadomość w Biurze Komisowem J. Seiborowskiego, Nowo Senatorska № 4. 6041

OSTRZEŻENIE.
 Uprasza się Szan. Publiczność o przytrzymanie sprzedającego 5 tyżek i 3 wideley z lit. R. K., 84 próby i doniesienie o tem na Senatorską 22, mies. 14 za nagrodą. 6029

FABRYKA PIÓR STRUSICH I FANTAZYJNYCH
 2705—r
F. CLIWIC,
 Senatorska Nr 20, wprost kościoła Ś-go Antoniego,
 zaopatrzona jest we wszelkiego rodzaju nowości paryżkie w zakres jej wyrobu wchodzące, a mianowicie: Pióra Strusie w nowych kolorach fantazyjne, Kapelusze z piór bandeaux (obłożenia), modne plumage, ptaki, garnitury balowe z piór i kwiatów. Przytem fabryka urządza kaperusze i diademy z własnych i powierzonych materjałów.—Pranie, fryzowanie i farba na sposób paryżki.

Konkurencja opałowa
KANTOR GŁÓWNY
 przy ulicy Senatorskiej Nr 4.
 Przeznaczona została do sprzedania wielka ilość węgla i drzewa w wyborowych gatunkach, nie mniej 10 korcy i drzewa nie mniej 1/2 sążnia, po cenach następujących z odstawą: za korzec węgla najlepszego, zagranicznego, po rs. — kop. 95.
 " krajowego, " " 90
 " za sążeń kubiczny drzewa sosnowego, " " 13 " 50
 " " " " olszowego, " " 14 " 50
 " " " " brzożowego, " " 15 " 50
 Drzewo drobno porąbane o rs. 1 wyżej na każdym sążniu. 6037
 Odstawa najspieszniejsza w krytych wozach, ostemplowanych cecha Magistratu.

Najpierwszy i największy Magazyn
KONFEKCI MEZKIEJ
BRACI KOCH
 w Warszawie, Miodowa № 2,
 poleca obfite zapasy wszelkiej możliwej garderoby mezkiej i dla chłopczyków, tak krajowej jak i zagranicznej roboty, od najtańszej do najbardziej eleganckiej. Ogromna produkcja nasza pozwala nam oznaczyć jak najniższe ceny, na każdy sezon. O łaskawe liczne zwiedzanie Magazynu upraszamy.
BRACIA KOCH.
 2. Miodowa 2. r—1015

Oświetlenia elektryczne

podług powszechnie znanego systemu Siemens i Halske, zastosowanego w przeszło 200 miejscowościach Europejskich i zamorskich, na Dworcach Dróg Żelaznych, w Gmachach Rządowych, Zakładach przemysłowych i t. d., których wykazy i zaświadczenia na każde żądanie przedstawione będą, urządza z zastosowaniem najnowszych lamp differencealnych i inkadescyjnych, oraz sporządza odnośne kosztorysy.
 Biuro Techniczne egzystujące od 1866 roku

STEINERT & JANTZEN
 dawniej H. KRAFT, 2671
 w Warszawie, Miodowa № 490/91.
 Reprezentanci firmy Siemens i Halske.

Niniejszem mamy zaszczyt donieść, iż nasza
FABRYKĘ PASÓW do MASZYN
 i Skład Artykułów Technicznych
 z dniem 8 Października r. b., przeniesiśmy z Wierzbowej na ulicę hr. Kotzebue № 3, do domu p. Jarockiego. 5873
ORŁOWSKI i S-ka.

Bardzo tanio!!!
 Różne Garnitury Mebli gustownie kryte, Szeslongi, Sofy, Otomany, Szafy, Kredensy i t. p. Marszałkowska № 32, róg Złotej. **L. Brenert.** 5906—
SKLEP 6039
 świeżo wykończony z 4-ma pokojami, dużą kuchnią, 2 piwnicami i 3 wejściami, do najęcia zaraz. Chmieina 9, obok Nowego Świata.

Rs. 15 wynagrodzenia.
 Dnia 6 Listopada jadąc koleją rannym pociągiem z Rudy Guzowskiej do Warszawy zgubiłem pugilares skórzany, w którym się znajdowało 3 paszporta, wydane przez Poliemajstra miasta Plocka dla Nathana Myndla i Jetki Schönwitzów, oraz kwit zapewnienia p. Mieczysława Osieckiego z Plocka, za zwrotem rs. 4 i rs. 13 winien oddać rs. 413 na dobrach Oborowo w Plockiem w dziale 4-m № 19 znajdujące się oraz różne dokumenty, które nikomu się nie przydadzą.—Łaskawy znalazca raczy oddać do S. Eizenberga, Leszno 21, za powyższem wynagrodzeniem. 6028

Organy kościelne
 nowe, o 6 brzmiących głosach, pięknej konstrukcji, które widzieć i wypróbować można w fabryce organów L. Blumberga i Syna, ul. Leszno № 61 w Warszawie, są do sprzedania. Tamże jest do sprzedania orgue-melodykon o 2 klawiszach i pedale. 6036
 Do sprzedania
Konie
 ogier kasztan złocisty, 6 lat, ujeżdżony pod wierzch, klacz gniada 6-letnia pod wierzch i klacz kasztanowata 4-letnia.—Wiadomość w Łazienkach, w komendzie muzyki wojskowej, u trębacza Stukacza. 6043

DOM drewniany
 z oficyną murowaną, zdalny na jaką fabrykę do sprzedania lub wydzierżawienia albo też do zamiany; w tymże domu mieszkała się dawniej fabryka Cementu, we wsi Burakowie № 8, obok Słodowca, wiorst 1/2, za rogatką Powązkowską. Wiad. na miejscu. 6028

FLANELE
KASZMIRY
 wyłącznie czarne, jako specjalność, oraz materjały wełniane do pokrycia palt, futer i dolmanów, sprzedaje po cenach fabrycznych najtaniej
K. MANTEY,
 Świętokrzyszka róg Włodzimierskiej.
FLANELE 2694r

50% oszczędności w paliwie 50%
Najnowszej konstrukcji
 Piec pokojowe, Kuchnie żelazne z New Yorku, Bostonu, Philadelphii, po jednorazowem napaleniu trzymające ciepło 24 godzin nader eleganckie, trwałe, a mianowicie bez swędu nadeszły, w wielkim wyborze do handlu amerykańskiego **W. Marchwińskiego, Długa № 32.** 5996

Rury i łańcuszki
 mosiężne, różnego rodzaju, poleca
Skład Materjałów blacharskich
DRZAŹDŹYŃSKI i S-ka 2606
ORLA № 4.

Nagrody rs. 50.
 W d. 2 b. m., robiąc różne sprawunki dla obcych, z powierzonych pieniędzy
Zgubiono 400 rs.
 w banknotach sturublowych i kilkanaście rs., w drobniejszych papierach.—Uczciwy znalazca pieniądze te złożył raczy w kancelarji dystryktarza J. Fuchsa, róg Brackiej i Żorawiej, za powyższą nagrodą. 6014

Majątek ziemski
 do nabycia w nader korzystnych warunkach, z kapitałem 15—10 000 rs., bez pośrednictwa, przy kolei 6 godzin jazdy z Warszawy, pod dużem miastem, dla zabiegłego gospodarza, umiającego z położenia korzystać, dobrze procentujący.—Bliższa wiadomość Mazowiecka № 4, u szwajcara. 6000
Stajnia i Wozownia
 jest do wynajęcia zaraz. Warecka № 4. 5984

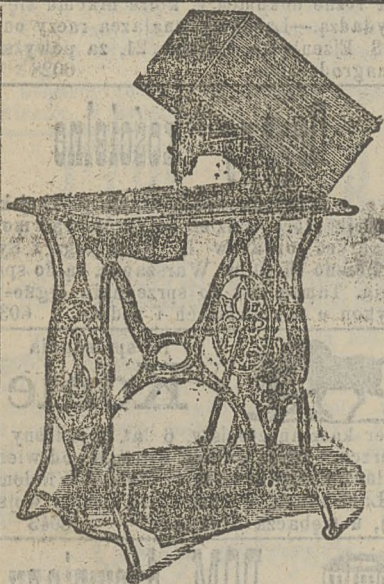
Nakładem Drukarni Alexandra Ginsa
wyszedł
Kalendarzyk ścienny do zdzierania
na rok 1993.

Cena egzemplarza kop. 30.

Do nabycia w kantorze drukarni przy ulicy Nowozielnej № 37, jak również i we wszystkich znaczniejszych księgarniach. 5983

CZYTELNIA
Filipa Sulimierskiego,

przy ulicy Granicznej № 14,
zaopatrzona w znaczny dobór książek polskich, rossyjskich, francuzkich, niemieckich, z literatury nadobnej i naukowej, tudzież w pewien zapas książek dla dzieci i młodzieży; abonament perjodyczny z zastawem, na warunkach przystępnych i powszechnie przyjętych otwartym został. r-2528

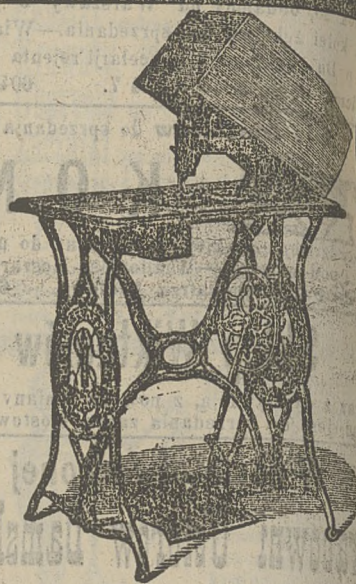

ORYGINALNE MASZyny DO SZYCIA
najstarszej i największej w świecie Fabryki Maszyn do szycia
THE SINGER MANUFACTURING COMPANY

są niezrównane co do ich dobroci, zdolności wykonania i trwałości, a w skutek tych zalet są najbardziej wzięte. Sprzedają się na rozplata tygodniową po

RS. 1

ażeby tym sposobem uprzystępnąć osobom mniej zamożnym nabywanie jednej z najlepszych maszyn do szycia.

NOWOŚĆ!

Postument pedałowy opatrzone kółkami, przy którym koła rozpadowe i pedał obracają się na sztyftach stalowych.—Przez wprowadzenie tego znakomitego ulepszenia, maszyny Singera stały się szybciej i lżej idącymi maszynami do szycia niż wszystkie inne i w skutek tego, używane być mogą bez nateżenia, przez najsłabsze osoby, a nawet przez dzieci. Rzeczony maszyny mogą być urządzone także do prowadzenia ręcznego, tak że na tych maszynach szyć można wedle życzenia, sposobem nożnym lub ręcznym.

Wszystkie zaś inne maszyny do szycia, pod nazwą Singera sprzedawane, są podrabiane.

G. NEEDLINGER, w Warszawie.

WIERZBOWA Nr 4, DŁUGA Nr 29 i ELEKTORALNA Nr 5.

2652r

Nr 4. Senatorska Nr 4.

JULJAN PENKALA

MAGAZYN MATERJI MEBLOWYCH, DYWANÓW i FIRANEK,

otrzymał w wielkim wyborze:

różnorodne materje meblowe, jak Jutty, Buretty, Burre de Soie, Atlasy, Adamaszki, Brokatele jedwabne, od najwykwintniejszych do najskromniejszych. — FIRANKI: Tiulowe, Gipiurowe, angielskie i francuzkie. — DYWANY angielskie i francuzkie, tak odpasowane jako i na lockie.

Wielki wybór

DYWANÓW ORYGINALNYCH PERSKICH

różnych wielkości, dochodzących do 10 łokci długości a 7 szerokości.

WYBÓR WIELKI.—CENY UMIARKOWANE.

r-2605

BRACIA LESSER

**W WARSZAWIE,
RYMARSKA 10.**

NAJWIĘKSZY WYBÓR

towarów angielskich, niemieckich, francuzkich, wiedeńskich i amerykańskich, jako to: wszelkiego rodzaju towary galanteryjne, wyroby stalowe i metalowe, łózka, dywany, szkło, porcelana, fajans itp.—Zabawki dziecinne, artykuły fantazyjne, instrumenty muzyczne.

Oryginalne wyroby chińskie i japońskie.

6010

Najpierwszy od 1828 roku, znany Zakład Introligatorski Książek linijowanych **Kreusch Wilhelma,**

w Warszawie, przy ulicy Żabiej 4, w pałacu Mr. Ord. Zamoyńskiego, Poleca się wielkim wyborem gotowych książek linijowanych, w mocnej oprawie. Wszelkie zamówienia na książki linijowane według wzorów specjalnych, jaknajdokładniej wykonuje. Obstalunki na prowincję śpiesznie załatwia. 5885

Nauka i wychowanie.

Doświadczona nauczycielka, rosjanka, która skończyła wyższe żeńskie kursa w Petersburgu, pragnie udzielać lekcje przedmiotów gimnazjalnych, może udzielać lekcje za stół i mieszkanie. Wiadomość u szwajcarki 2-go żeńskiego gimnazjum, przy ulicy Szkolnej. 14776

Niemka znająca dokładnie swój język, poszukuje domu. Wspólna 18, m. 9

Potrzebna jest bona francuzka na wyjazd do Mińska, o warunkach dowiedzieć się można na ulicy Pięknej dom 1D, u pułkownika Agapijew. 14635

Student uniwersytetu, który ukończył gimnazjum z medalem i posiada gruntownie języki: francuzki i niemiecki, życzy sobie udzielać lekcje. Adres: Bielańska 8 domu 9, mieszkania 86, u adwokata. 1533

Student uniwersytetu wydziału matematycznego, mógący parę godzin czasu poświęcić na przygotowanie chłopca z klasy 3-iej realnej, raczy się zgłosić. Złota 6a, mieszkania 11. 1539

Osoby życzące nabrania wprawy w konwersacji francuzkiej, lub też wydoskonalenia się w korespondencji w tymże języku, zgłosić się mogą do pani Francuzki, Zakroczymaska 2, mieszk. 13, od 12 do 6 wieczorem, warunki bardzo przystępne. 1516

Nauczycielka młoda, z wyższym patentem z gimnazjum III, udziela lekcje, oraz przygotowuje do gimnazjum i pensji. Plac 8-go Aleksandra 7, mieszk. 9. 14403

Niemka rodowita, córka pastora, posiadająca wyższy patent, specjalnie z niemieckiego języka, oraz znająca język ruski, pragnie udzielać lekcje na pensjach, lub w domach prywatnych. Pańska 8, w podwórzu, drugie piętro, mieszk. 11. 14585

Francuzki poszukuje się, któraby za pokój udzielała lekcje francuzkiego języka. Tamże pokój do wynajęcia, z umeblowaniem lub bez. Wiadomość: Nowolipki 23, mieszkania 5. 14577

W pracowni sukien damskich, ulica Senatorska 13, dom p. Galle, udziela się lekcje kroju, sposobem Vorth'a, pierwszego krawca w Paryżu. Krój ten zaleca się tem, że jest nadzwyczaj łatwy i zrozumiały, bez żadnych linijek i wyrachowań matematycznych, wprost tylko z miary. Oplata za naukę bardzo przystępna. 1499

Student uniwersytetu, nie mający żadnego utrzymywania, poszukuje jakiegokolwiek odpowiedniego zajęcia. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera pod lit. M D H. 14814

Niemka w średnim wieku życzy miejsca za bógę. Pawia 13, mieszkania 48, na 2-m piętrze. 14850

Człowiek młody, dokładnie obznajmiony z przedmiotami, w zakres kursu gimnazjalnego wchodzącymi, znający języki: ruski, niemiecki i hebrajski, poszukuje lekcji. Wiadomość: Ulica Elektoralna 3, mieszkania 11. 14838

Nauczycielka żądana za pokój z dopłatą, na Nowej Pradze. Świętojańska 13.

Nauczycielka z muzyką i niemieckim językiem, potrzebna jest zaraz na prowincję. Wiejska 3, 1-sze piętro. 14845

Bona niemka lub francuzka, potrzebna jest do dwóch dzieci. Ulica Mariensztadt 5, do właściciela domu. 1545

Nauczycielka z patentem gimnazjum III (niemieckiego), posiadająca gruntownie matematykę i języki: francuzki, ruski i niemiecki, poszukuje lekcji. Smolna 6, m. 6.

Bona niemka wesołego usposobienia, potrzebna jest na wyjazd do gub. Podolskiej. Wiadomość: ul. Krakowskie - Przedmieście 26. Kwiatkowski budowniczy. 14860

Posady i prace.

Uczeń potrzebny jest zaraz do kowala, specjalnie zajmującego się kuciem koni. Wiadomość w kuźni przy ul. Chmielnej 10.

Potrzebna jest panna do sprzedaży. Wiadomość Miodowa 13, magazyna okryć damskich. 14676

Potrzebna jest retuszerka kiesz., do zakładu fotograficznego w jednym z największych miast na prowincji. Wiadomość ulica Nowolipki 30, u pp. Hefnit, do godz. 12 w południe. 14719

Zecer zdolny i uczący do litografii, znający początki, potrzebni są zaraz do drukarni i litografii na prowincję. Wiadomość w kantorze fabrycznym, Danielewiczowska 5.

Czeladzi zdolnych potrzeba na wywrotki i szpilkowe; oraz terminatorów. Ul. Cejna 170. J. Kureczński. 14772

Potrzeba czeladzi introligatorskiej, uczniów i panien, do fabryki książek handlowych Artura Bock Bednarska 8. 14735

Osoba młoda świeżo przybyła z prowincji poszukuje miejsca do gospodarstwa na wiosnę. Wiadomość: Nowy-Swiat 18, m. 37, od godziny 2-3. 14553

Osoba młoda życzy przyjąć miejsce sklepowe w jednym z pierwszorzędnych sklepów. Wiadomość: Elektoralna 45, u p. Granas od godziny 3-7. 14627

Potrzebny jest do dóbr pod Warszawą leśniczy, kawaler, do pilnowania lasów, którym już pełnił ten obowiązek, z doświadczeniem, pilny, rzetelny, energiczny. Wiadomość: ulica Wielka 13, u rzadcy. 14568

Dziwczęta od lat 12 potrzebne są do fabryki wyrobów papierowych, za dobrem wynagrodzeniem, oraz parobczak około lat 20-tu. Wiadomość: Chłodna 60, mieszkania 5, na dole. 14678

Uczeń zdolny do zakończenia, umiejacący sztyklem, znajduje zajęcia w fabryce powłóczek, przy ul. Chmielnej 25. 14689

Panny podręczne i do nauki, potrzebne są do pracowni sukien, okryć damskich i ubiorów dziecięcych „Nelly”, Erywańska 4, mieszkania 7. 14725

Potrzebny panny służące, znające krajoznawstwo. Wiadomość w magazynie Ludwiga, ulica Senatorska. 14693

Panny do maszynowania guzików, potrzebne są zaraz. Wiadomość w fabryce, Ogrodowa 34. 14401

Uczeń z wykształceniem gimnazjalnym, niezbędnym jest do składu płótna i bielezny A. W. Wilczewskiego, w resursie obywatelskiej. 14862

Do zakładu introligatorskiego przy ul. Dey Daniłowiczowskiej 4, G. Majbaum, potrzebni są czeladnicy, specjalnie uzdolnieni do książek buchhalteryjnych, oraz kilka dziewcząt zaraz płatnych. 14869

Osoba młoda, polka, przyjemnej powierzchowności, znająca języki: rosyjski, niemiecki i francuzki, będąca już parą lat w interesie pierwszorzędnym, pragnie przyjąć miejsce w jednym z większych magazynów lub sklepów, do sprzedaży lub jako kasjerka. Oferty proszę składać w kantorze niniejszego pisma pod lit. W. W. 14856

Osoba potrzebna jest, znająca dobrze krój krawieczyzny, oraz szycie bielezny na maszynie. Wiadomość: Nowy-Swiat 44, mieszkania 3. 14855

Panny. Poszukuje się kilkunastu panien, kompletnie uzdolnionych do maszyn Wheeler i Wilsona, oraz do maszyn jednostkowych (tamburek). Robota stała. Wiadomość w fabryce Kreplisów. Pańska 22, od 9 rano do 12, w południe. 14859

Musarzy kilku uzdolnionych może znaleźć zaraz robotę. Wiadomość w fabryce St. Zerańskiego, Tomackie 3. 14851

Panny potrzebne są do maszyny Zingera, za dobrem wynagrodzeniem. Ulica Piatarska 6, mieszkania 8. 14805

Zecer mówiący trochę po niemiecku potrzebny jest do fabryki stempli kauczukowych. Nowy-Swiat 31. 1566

Człowiek młody, energiczny, dobrej konduity (niewymagający), poszukuje zajęcia jako agent, komiwojażer, ekspedytor i t. p. Łaskawe oferty proszę składać w kantorze Kurjera, pod lit. A. 59. 14806

Potrzebne są dwie maszynistki, jedna przeważnie do bielezny damskiej, a także i panna do zniesienia bielezny. Ul. Wspólna 28, mieszk. 11. 14809

Chłopiec potrzebny jest do sklepu, umiejacący czytać i pisać, w wieku około lat 14-tu. Wiadomość w dystrybucji, ul. Elektoralna 33. 14852

Starszego subiekta potrzebuje do mego magazynu brawatnego i konfekcyj od Nowego Roku — Henryk Schwarz w Krakowie.

Fabryka piór strusich i fantazyjnych **Fr. Peuker,**

istniejąca od roku 1860, obecnie przy ul. Niecałej 10, urządziła kapelusze i djadamy tak z własnych, jakoteż i z powierzonych piór, także przyjmuje pióra do farbowania, prania i fryzowania. 5959

!!!Kapelusze!!!

filcowe i kastorowe przyjmują się do prze-fasonowania w przeciągu 24 godzin, w magazynie Fr. Penker, Niecała 10. 5960

PROŚBY

5925

do wszystkich władz redaguje biuro Rady Honorowego Burby. Królewska 21, wprost ogródka.

Osoba młoda

5967

polka, wychowana za granicą, mówiąca bie-gle po niemiecku, po francuzki i po angielsku, znająca się przytem dobrze na gospodarstwie, poszukuje miejsca do tawarzystwa i do zajęcia się domem. — Blizsza wiad. u p. Hummel, Nowo-Senatorska 5.

Mebel mało używane: garnitur, biurko, dwa łóżka, umywalka, szafka, tualeja, wszystko mahoniowe, stół jadalny i krzesła o-rzechowe, krzesła wiedeńskie, szoslong, szafa kuchenna, sprzęty gospodarskie, trzy duże oleandry i inne kwiaty, do sprzedania za cenę dostępną. Ziarna 26. 1433

Ser litewski do sprzedania. Wiadomość: Ulica Hr. Bęga, w sklepie materiałów piśmiennych A. Kamińskiego. 14427

Butro elki amerykańskie, zupełnie dobre, za bardzo przystępną cenę. Królewska 3, mieszkania 16. Tamże kaftan z futrem bardzo tani. 13950

Podunda na lisach i maszyna Wheelera Pi Wilsona do sprzedania, w pracowni sukien damskich. Krakowskie-Przedmieście 2, (obok Kopernika), front 2-ego piętra, m. 9. — Tamże potrzebne panny podręczne i do nauki. 14671

Akwaryum do sprzedania, rog Olepki i Krochmalnej, w Mirowskich koszarach, mieszkania 2. 14349

Pilard jest do sprzedania przy ulicy Piłkowej 47 nowy. 14799

Maszyna do szycia do sprzedania za rs. 20, prawie nowa. Krucza 13, nowobudowiec się dom, mieszk. 12. 14819

Kupuj szale tureckie i inne stare matterje, koronki antique i moderne. Ulica Senatorska 22, obok resursy kupieckiej. Apfelweig. 14815

Mebel tani, kilka garniturów skromnych, bogatych, oraz sofę, szoslongi, otomany, kozy, fotel, łóżka, komody, stoliki, w zakładzie mebli, Nowy-Swiat 27, róg ulicy Chmielnej, wchód od Chmielnej. 14798

Fortepian krótki, fabryki Schrödera w Petersburgu, o 7-miu oktawach, w dobrym stanie, jest do sprzedania. Ul. Nowy-Swiat 18, mieszk. 29. Tamże potrzebna nauczycielka wyższej muzyki, za pokój z meblami i herbata. 14770

Stół sosnowy długości 3 łok. cał 14, szerokości 1 łok. cał 13, w którym się mieści skrzynia do wyrabiania ciasta, mogąca być przydatną dla piekarni lub cukiernika. Wiadomość: ulica Elektoralna 23, u złotnika 14813

Jest do sprzedania szuba, mało używana, z cennymi sobolami syberyjskimi, z kołnierzem, mankietami i wyłogami aksamitem kryta, oraz szuba na lisach, atłasem Hońskim kryta. Wiadomość: ulica Dzika 19, mieszkania 11. 14528

Nafta amerykańska. 1 kop. 30 amerykańska; 2 ruska kop. 35, po cenie niskiej, o oziem mam honor zawiadomić szanowną publiczność, w zakładzie bliacharskim przy ulicy Przechodniej 6. — B. Lajtajzen. 14533

Butro lisy, pokryte materją czarną, jest do sprzedania. Obejrzeć można: ul. Słiska 1 do domu 1, mieszkania 13. 14556

Jest do sprzedania za bardzo przystępną cenę, zupełnie porządna salona elkowa, atłasem kryta, z kołnierzem i mufką tumakowami. Ulica Chmielna 13a, mieszk. 3.

Do Zakuskiego, składy węgla, drzewa, przy ulicy Sztajnalnej 8 (w ogrodzie), Leszno 30 i Aleje Jerozolimskie 22, są zaopatrzone w duże zapasy węgla i drzewa, samych najlepszych gatunków. Węgiel krajowy od rs. 1 do 85 kop. za korzec. Za węgiel zagraniczny najlepszy, którego o 15% mniej potrzeba do użycia, a daje więcej ciepła i lepiej się wypala. Drzewa brzo-zowego, olszowego, sosnowego i miękkiego jest paręset szańi, wszystko suche, wyborowe, ceny tak niskie, że za szań kubiczny drzewa miękkiego, lipowego, suchego, szczapowego rs. 10. Kupującym hurtowo, odstepuje 10%, gdyż tym wprost z lasów dostawiane będą. 14384

Włochy w 5-m roku, ujeżdżony, do sprzedania. Miodowa 15, stróż wskazuje.

Maszyna do robienia pończoch grubszych, mało używana, jest do sprzedania. Wiadomość: ulica Bednarska 4, mieszk. 2, od godziny 10 rano, do 3 po południu. 14511

Do sprzedania garnitur mebli, czarny, bez pokrycia, świeżego fasonu i dosyć ładny, w zakładzie stojarstwu W. Prandl. Widok 12, oficyjna lewa, piętro. 14500

Biblioteka lekarska z dzieł wydanych przez prof. Girsztowta, za niską cenę jest do sprzedania, jakoteż stolik do kart orzechowy w kształcie konsolki, prawie nowy, dwa zegary i kanarki. Ulica Ciepła 1, mieszkania 20. 14366

